Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 11. septembra 2025*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Elektronické komunikačné siete a služby – Smernice 2002/20/ES, 2002/21/ES a 2002/77/ES – Práva na používanie rádiových frekvencií na terestriálne digitálne televízne a rozhlasové vysielanie – Konverzia práv na používanie – Prideľovanie práv na používanie – Súdna ochrana – Nezávislosť národných regulačných orgánov“

V spojených veciach C-764/23 až C-766/23,

ktorých predmetom sú tri návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko) z 1. decembra 2023 a doručené Súdnemu dvoru 12. decembra 2023, ktoré súvisia s konaniami:

Cairo Network Srl (C-764/23),

Europa Way Srl (C-765/23),

Persidera SpA (C-766/23)

proti

Ministero delle Imprese e del Made in Italy (C-764/23 a C-766/23),

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni,

Presidenza del Consiglio dei Ministri (C-765/23),

Ministero dell’Economia e delle Finanze (C-765/23),

Ministero dello Sviluppo economico (C-765/23),

za účasti:

Radiotelevisione italiana SpA (RAI),

Persidera SpA (C-764/23 a C-765/23),

Mediaset SpA (C-764/23 a C-765/23),

* Jazyk konania: taliančina.

Elettronica Industriale SpA,

Premiata Ditta Borghini e Stocchetti di Torino Srl,

Europa Way Srl (C-764/23 a C-766/23),

Prima TV SpA,

Associazione di Categoria Aeranti-Corallo (C-764/23),

3lettronica Industriale SpA (C-765/23 a C-766/23),

Espansione Srl (C-766/23),

Cairo Network Srl (C-765/23 a C-766/23),

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory C. Lycourgos (spravodajca), sudcovia S. Rodin, N. Piçarra, O. Spineanu-Matei a N. Fenger,

generálny advokát: A. Rantos,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Cairo Network Srl, v zastúpení: L. R. Perfetti, avvocato,

– Europa Way Srl, v zastúpení: F. Ferraro a A. Terranova, avvocati,

– Persidera SpA, v zastúpení: E. Apa, V. La Rosa, M. Montinari a I. Picciano, avvocati,

– Radiotelevisione italiana SpA (RAI), v zastúpení: G. de Vergottini, E. Lenzi a M. Petitto, avvocati,

– Mediaset SpA a Elettronica Industriale SpA, v zastúpení: C. E. Cazzato, D. Lipani, G. M. Roberti, G. Rossi a M. Serpone, avvocati,

– talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci S. Fiorentino a G. Galluzzo, avvocati dello Stato,

– chorvátska vláda, v zastúpení: G. Vidović Mesarek, splnomocnená zástupkyňa,

– Európska komisia, v zastúpení: G. Conte a O. Gariazzo, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní z 27. marca 2025,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 6 a článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), článkov 3, 5, 7 a 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné siete a služby (smernica o povolení) (Ú. v. ES L 108, 2002, s. 21; Mim. vyd. 13/029, s. 337), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/140/ES z 25. novembra 2009 (Ú. v. EÚ L 337, 2009, s. 37) (ďalej len „smernica o povolení“), článku 3 ods. 3 a 3a, článku 4 ods. 1 prvého pododseku, ako aj článkov 8 a 9 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 2002, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349), zmenenej smernicou 2009/140 (ďalej len „rámcová smernica“), článkov 2 a 4 smernice Komisie 2002/77/ES zo 16. septembra 2002 o hospodárskej súťaži na trhoch elektronických komunikačných sietí a služieb (Ú. v. ES L 249, 2002, s. 21; Mim. vyd. 08/002, s. 178, ďalej len „smernica o hospodárskej súťaži“), odôvodnení 11 a 20 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/899 zo 17. mája 2017 o využívaní frekvenčného pásma 470 – 790 MHz v Únii (Ú. v. EÚ L 138, 2017, s. 131), článkov 5, 6, 8, 9, 31 a 45 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií (Ú. v. EÚ L 321, 2018, s. 36), ako aj zásad spravodlivosti, zákazu diskriminácie, transparentnosti, ochrany hospodárskej súťaže, ochrany legitímnej dôvery, proporcionality a primeranosti.

2 Tieto návrhy boli podané v rámci sporov medzi spoločnosťami Cairo Network Srl (C-764/23), Europa Way Srl (C-765/23) a Persidera SpA (C-766/23) na jednej strane a Ministero delle Imprese e del Made in Italy (Ministerstvo pre podnikanie a značku Made in Italy, Taliansko) (C-764/23 a C-766/23), Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (Úrad pre reguláciu komunikácií, Taliansko) (ďalej len „AGCOM“), Presidenza del Consiglio dei Ministri (Predsedníctvo Rady ministrov, Taliansko) (C-765/23), Ministero dell’Economia e delle Finanze (Ministerstvo hospodárstva a financií, Taliansko) (C-765/23) a Ministero dello Sviluppo economico (Ministerstvo pre hospodársky rozvoj, Taliansko) (C-765/23) na druhej strane vo veci postupov vedených v rámci rekonfigurácie frekvenčného pásma 694 – 790 MHz (ďalej len „frekvenčné pásmo 700 MHz“), konverzie existujúcich práv na používanie multiplexov technológie DVB-T na práva na využívanie prenosových kapacít v multiplexoch technológie DVB-T 2 a pridelenie posledného uvedeného typu práv na používanie.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica o povolení

3 V článku 3 smernice o povolení sa stanovujú pravidlá týkajúce sa všeobecných povolení elektronických komunikačných sietí a služieb.

4 Článok 5 ods. 2 a 6 tejto smernice stanovuje:

„2. Ak je potrebné udeliť individuálne práva na používanie rádiových frekvencií a čísel, členské štáty udelia takéto práva na požiadanie akémukoľvek podniku na účely poskytovania sietí alebo služieb na základe všeobecného povolenia uvedeného v článku 3, pričom uplatnia ustanovenia článkov 6 a 7 a článku 11 ods. 1 písm. c) tejto smernice a akékoľvek iné predpisy zabezpečujúce efektívne využívanie týchto zdrojov v súlade [s rámcovou smernicou].

Bez toho, aby boli dotknuté osobitné kritériá a postupy prijaté členskými štátmi na účely udeľovania práv na používanie rádiových frekvencií poskytovateľom služieb obsahu rozhlasového alebo televízneho vysielania, aby sa zabezpečilo plnenie cieľov všeobecného záujmu v súlade s právom Spoločenstva, sa práva na používanie rádiových frekvencií a čísel udeľujú postupmi, ktoré sú otvorené, objektívne, transparentné, nediskriminačné a primerané a v prípade rádiových frekvencií v súlade s ustanoveniami článku 9 [rámcovej smernice]. Výnimka z požiadavky na otvorené postupy sa môže uplatniť v prípadoch, keď je udelenie individuálnych práv na používanie rádiových frekvencií poskytovateľom služieb obsahu rozhlasového alebo televízneho vysielania potrebné na splnenie cieľa všeobecného záujmu vymedzeného členskými štátmi v súlade s právom Spoločenstva.

…

6. Príslušné vnútroštátne orgány zabezpečia účinné a efektívne používanie rádiových frekvencií v súlade s článkom 8 ods. 2 a článkom 9 ods. 2 [rámcovej smernice]. Zabezpečia, aby sa akýmkoľvek prevodom alebo hromadením práv na používanie rádiových frekvencií nenarušila hospodárska súťaž. Členské štáty môžu na takéto účely prijať vhodné opatrenia, ako je nariadenie predaja alebo prenájmu práv na používanie rádiových frekvencií.“

5 Podľa článku 7 ods. 3 smernice o povolení:

„Ak je potrebné obmedziť udeľovanie práv na používanie rádiových frekvencií, členské štáty udelia takéto práva na základe výberových kritérií, ktoré musia byť objektívne, transparentné, nediskriminačné a primerané. Všetky takéto výberové kritériá musia prikladať náležitý význam dosiahnutiu cieľov článku 8 [rámcovej smernice] a splneniu požiadaviek článku 9 uvedenej smernice.“

6 Článok 14 smernice o povolení s názvom „Zmena práv a povinností“ stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby sa práva, podmienky a postupy týkajúce sa všeobecných povolení a práv na používanie alebo práv na inštalovanie zariadení mohli meniť iba v objektívne odôvodnených prípadoch a primeraným spôsobom, prihliadajúc podľa vhodnosti na osobitné podmienky vzťahujúce sa na prevoditeľné práva na používanie rádiových frekvencií. …

2. Členské štáty nesmú obmedziť práva na inštalovanie zariadení alebo práva na používanie rádiových frekvencií ani odňať takéto práva pred uplynutím lehoty, na ktorú boli udelené, s výnimkou prípadov, keď je to odôvodnené a uplatniteľné v súlade s prílohou a príslušnými vnútroštátnymi predpismi týkajúcimi sa náhrady za odňatie práv.“

Rámcová smernica

7 Odôvodnenie 11 rámcovej smernice znie takto:

„V súlade s princípom oddelenia regulačných a prevádzkových funkcií by mali členské štáty zaručovať nezávislosť národného regulačného orgánu alebo orgánov s ohľadom na zabezpečenie nestrannosti ich rozhodnutí. Táto požiadavka nezávislosti nemá vplyv na inštitucionálnu nezávislosť a ústavné záväzky členských štátov, alebo na princíp neutrality pokiaľ ide o pravidlá členských štátov týkajúce sa systému vlastníctva majetku stanoveného v článku [345 ZFEÚ]. …“

8 Podľa článku 2 písm. g) tejto smernice „národný regulačný orgán“ (ďalej len „NRO“) je „orgán alebo orgány, ktoré členský štát poveril regulačnými úlohami stanovenými touto smernicou a špecifickými smernicami“. Z tohto článku 2 písm. l) vyplýva, že smernica o povolení patrí medzi „špecifické smernice“.

9 Odôvodnenie 13 smernice 2009/140, ktorou bola zmenená rámcová smernica, stanovuje:

„Mala by sa posilniť nezávislosť [NRO], aby sa zabezpečilo účinnejšie uplatňovanie regulačného rámca a zvýšila sa ich autorita a predvídateľnosť ich rozhodnutí. Na tento účel by vnútroštátne právo malo obsahovať výslovné ustanovenie, ktorým sa zabezpečí, aby bol [NRO], ktorý je zodpovedný za reguláciu trhu *ex ante* alebo za riešenie sporov medzi podnikmi, pri plnení svojich úloh chránený pred zásahmi zvonka alebo politickým tlakom, ktoré by mohli ohroziť jeho nezávislosť pri posudzovaní vecí, ktoré sa mu predkladajú. [Takýto vonkajší vplyv spôsobuje, že vnútroštátny zákonodarný orgán nemôže v medziach regulačného rámca konať ako (NRO) – *neoficiálny preklad*]. …“

10 Článok 3 ods. 1 až 3a rámcovej smernice stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby každú úlohu uloženú [NRO] v tejto smernici alebo špecifických smerniciach vykonával príslušný orgán.

2. Členské štáty zaručia nezávislosť [NRO] tým, že zabezpečia ich právne oddelenie a nezávislé fungovanie od všetkých organizácií poskytujúcich elektronické komunikačné siete, zariadenia alebo služby. Členské štáty, ktoré si ponechajú vlastnícke práva alebo kontrolu nad podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete a/alebo služby, zabezpečia účinné štrukturálne oddelenie regulačnej funkcie od činností súvisiacich s vlastníctvom alebo riadením.

3. Členské štáty zabezpečia, aby [NRO] vykonávali svoje právomoci nestranne, transparentne a včas. Členské štáty zabezpečia, aby [NRO] mali primerané finančné a ľudské zdroje na plnenie úloh, ktorými sú poverené.

3a. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odsekov 4 a 5, [NRO] zodpovedné za reguláciu trhu *ex ante* alebo za riešenie sporov medzi podnikmi podľa článku 20 alebo 21 tejto smernice konajú nezávisle a nesmú v súvislosti s výkonom týchto úloh, ktoré im ukladá vnútroštátne právo vykonávajúce právo Spoločenstva, žiadať ani prijímať pokyny od žiadneho iného orgánu. Nebráni to dohľadu nad nimi podľa vnútroštátneho ústavného práva. Právomoc pozastaviť výkon rozhodnutia alebo zmeniť rozhodnutie [NRO] majú iba odvolacie orgány zriadené podľa článku 4.

…“

11 Článok 4 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby na vnútroštátnej úrovni existovali účinné mechanizmy, v rámci ktorých má každý užívateľ alebo podnik poskytujúci elektronické komunikačné siete a/alebo služby, ktorý je dotknutý rozhodnutím [NRO], právo podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu odvolaciemu orgánu, ktorý je nezávislý od zúčastnených strán. Takýto orgán, ktorým môže byť súd, musí mať zodpovedajúce odborné znalosti na účinné vykonávanie svojich funkcií. Členské štáty zabezpečia, aby sa skutková podstata prípadov riadne zohľadnila a aby existoval účinný odvolací mechanizmus.

Do rozhodnutia o odvolaní zostáva v platnosti rozhodnutie [NRO], pokiaľ sa v súlade s vnútroštátnym právom nenariadia predbežné opatrenia.“

12 Článok 8 ods. 1 až 4 uvedenej smernice stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby [NRO] pri vykonávaní regulačných úloh uvedených v tejto smernici a špecifických smerniciach, uskutočnili všetky zodpovedajúce opatrenia zamerané na dosiahnutie cieľov stanovených v odsekoch 2, 3, a 4. Takéto opatrenia musia byť primerané týmto cieľom.

…

2. [NRO] podporujú súťaž pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí, elektronických komunikačných služieb a pridružených prostriedkov a služieb …

3. [NRO] prispievajú k rozvoju vnútorného trhu …

4. [NRO] podporia záujmy občanov Európskej únie …“

13 Článok 9 ods. 1 tej istej smernice stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia účinnú správu rádiových frekvencií pre elektronické komunikačné služby na svojom území v súlade s článkami 8 a 8a, pričom náležite zohľadňujú skutočnosť, že rádiové frekvencie sú verejným majetkom s významnou spoločenskou, kultúrnou a hospodárskou hodnotou. Zabezpečia, aby prideľovanie frekvenčného spektra pre elektronické komunikačné služby a vydávanie všeobecných povolení alebo individuálnych práv na používanie takýchto rádiových frekvencií príslušnými vnútroštátnymi orgánmi bolo založené na objektívnych, transparentných, nediskriminačných a primeraných kritériách.

Pri uplatňovaní tohto článku členské štáty rešpektujú príslušné medzinárodné dohody vrátane rádiokomunikačného poriadku [Medzinárodnej telekomunikačnej únie (ITU)] a môžu zohľadniť verejné záujmy.“

Smernica o hospodárskej súťaži

14 Článok 2 smernice o hospodárskej súťaži stanovuje pravidlá týkajúce sa výlučných a špeciálnych práv na elektronické komunikačné siete a elektronické komunikačné služby.

15 Článok 4 tejto smernice s názvom „Práva na využívanie frekvencií“ stanovuje:

„Bez vplyvu na špeciálne kritéria a postupy prijaté členskými štátmi týkajúce sa udeľovania práv na využívanie rádiových frekvencií poskytovateľom služieb vysielania rádiového a televízneho obsahu s ohľadom na ciele vo všeobecnom záujme v súlade s právom spoločenstva:

1. nesmú členské štáty udeľovať výlučné alebo špeciálne práva na využívanie rádiových frekvencií na poskytovanie elektronických komunikačných služieb,

2. musí byť prideľovanie rádiových frekvencií na elektronické komunikačné služby založené na objektívnych, transparentných nediskriminačných a primeraných kritériách.“

Rozhodnutie 2017/899

16 Odôvodnenia 8, 9, 15, 35 a 20 rozhodnutia 2017/899 znejú takto:

„(8) Rádiokomunikačným poriadkom [ITU] prijatým na Svetovej rádiokomunikačnej konferencii v roku 2015 sa prideľuje regiónu 1, do ktorého patrí aj [Európska ú]nia, frekvenčné pásmo 700 MHz na vysielacie i mobilné služby (okrem leteckých pohyblivých služieb) spoločne na prednostnej báze. Frekvenčné pásmo 470 – 694 Mhz … ostáva na prednostnej báze výhradne pridelené na vysielacie služby a na podružnej báze na využívanie pre bezdrôtové zvukové zariadenia [na tvorbu programov a osobitných podujatí (PMSE – programme-making and special events)].

(9) V dôsledku rýchleho rastu objemu údajov prenášaných cez bezdrôtové širokopásmové pripojenia a rastúceho hospodárskeho, priemyselného a sociálneho významu digitálneho hospodárstva sa väčšia kapacita bezdrôtovej siete stáva nevyhnutnosťou. Frekvenčné spektrum v pásme 700 MHz poskytuje dodatočnú kapacitu aj univerzálne pokrytie, najmä pre ekonomicky náročnejšie vidiecke, hornaté a ostrovné oblasti, ako aj iné odľahlé oblasti, vopred určené v súlade s oblasťami, ktoré sú národnou prioritou, a to aj pozdĺž hlavných trás pozemnej dopravy, ako aj na využitie vo vnútri budov a na širokú škálu komunikácie medzi prístrojmi. Súdržné a koordinované opatrenia v záujme vysokokvalitného pozemského bezdrôtového pokrytia v celej Únii, ktoré vychádzajú z osvedčených vnútroštátnych postupov týkajúcich sa povinností prevádzkovateľov vyplývajúcich z licencií, by sa v uvedenej súvislosti mali zamerať na splnenie cieľa …, aby mali všetci občania v celej Únii do roku 2020 prístup k čo najrýchlejšiemu širokopásmovému pripojeniu s rýchlosťou najmenej 30 [megabajtov za sekundu (Mbit/s)], a to vo vnútri budov aj mimo nich a mali by sa zamerať na dosiahnutie ambicióznej vízie gigabitovej spoločnosti v Únii. Takýmito opatreniami sa podporia inovatívne digitálne služby a zabezpečia dlhodobé socioekonomické prínosy.

…

(11) … Odvetvia [digitálnej pozemskej televízie (DTT – digital terrestrial television)] a PMSE preto potrebujú dlhodobú regulačnú predvídateľnosť s ohľadom na dostupnosť dostatočného frekvenčného spektra, aby mohli zabezpečiť udržateľné poskytovanie a rozvoj svojich služieb, najmä bezplatného televízneho vysielania, pričom treba zabezpečiť vhodné prostredie pre investície, aby sa splnili ciele vnútroštátnej a audiovizuálnej politiky Únie, ako sú sociálna súdržnosť, pluralita médií a kultúrna rozmanitosť. …

…

(15) Členské štáty by mali mať možnosť odložiť na základe riadne opodstatnených dôvodov umožnenie využívania frekvenčného pásma 700 MHz pre pozemské systémy schopné poskytovať bezdrôtové širokopásmové elektronické komunikačné služby až o dva roky po spoločnom termíne pre Úniu, ktorým je rok 2020. Dôvody takéhoto odkladu by mali byť obmedzené na nevyriešené otázky cezhraničnej koordinácie, ktorých dôsledkom je škodlivé rušenie, potrebu zabezpečiť technický prechod veľkého počtu obyvateľov na moderné normy vysielania a zložitosť zabezpečenia tohto prechodu, finančné náklady na prechod presahujúce očakávané príjmy z dražieb a zásah vyššej moci. Členské štáty by mali prijať všetky potrebné opatrenia na minimalizáciu súvisiaceho škodlivého rušenia v dotknutých členských štátoch. …

…

(20) Členské štáty by mali prijať súdržné národné plány, ktorými sa uľahčí využívanie frekvenčného pásma 700 MHz na pozemské bezdrôtové širokopásmové elektronické komunikačné služby a zároveň zabezpečí kontinuita služieb televízneho vysielania, ktoré toto pásmo opustia. Po prijatí takýchto národných plánov by ich mali členské štáty sprístupniť transparentným spôsobom v rámci Únie. Národné plány by mali zahŕňať opatrenia a lehoty na preplánovanie frekvencií, technický vývoj siete a zariadení koncových používateľov, koexistenciu rádiových a nerádiových zariadení, existujúce a nové režimy udeľovania povolení, mechanizmy na zabránenie škodlivému rušeniu používateľov frekvenčného spektra v susedných pásmach a informácie o možnosti náhrady za prípadné náklady na prechod s cieľom vyhnúť sa okrem iného nákladom pre koncových používateľov alebo vysielateľov. Ak členské štáty majú v úmysle zachovať DTT, mali by vo svojich národných plánoch zvážiť možnosť uľahčenia modernizácie vysielacích zariadení v prospech technológií, ktoré frekvenčné spektrum využívajú účinnejšie, ako sú pokročilé video formáty (napr. HEVC) alebo technológie na prenos signálu (napr. DVB-T2).“

17 Článok 1 ods. 1 tohto rozhodnutia stanovuje:

„Členské štáty do 30. júna 2020 umožnia využívanie [frekvenčného pásma 700 MHz] na pozemské systémy schopné poskytovať bezdrôtové širokopásmové elektronické komunikačné služby …

Členské štáty však môžu odložiť umožnenie využívania frekvenčného pásma 700 MHz najviac o dva roky, a to na základe jedného alebo viacerých riadne opodstatnených dôvodov uvedených v prílohe k tomuto rozhodnutiu. … V prípade potreby uskutočnia členské štáty proces udeľovania povolení alebo zmenu príslušných existujúcich práv na využívanie frekvenčného spektra v súlade so smernicou [o povolení], aby takéto využívanie umožnili.“

Smernica 2018/1972

18 Článok 124 ods. 1 smernice 2018/1972 znie takto:

„Členské štáty prijmú a uverejnia do 21. decembra 2020 zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Bezodkladne oznámia Komisii znenie týchto ustanovení.

Členské štáty uplatňujú tieto opatrenia od 21. decembra 2020.

…“

Talianske právo

19 Článok 1 ods. 1031 legge n. 205 – Bilancio di previsione dello Stato per l’anno finanziario 2018 e bilancio pluriennale per il triennio 2018 – 2020 (zákon č. 205 o predbežnom štátnom rozpočte na finančný rok 2018 a o viacročnom rozpočte na trojročné obdobie 2018 – 2020) z 27. decembra 2017 (GURI č. 302 z 29. decembra 2017), zmenený legge n. 145 – Bilancio di previsione dello Stato per l’anno finanziario 2019 e bilancio pluriennale per il triennio 2019 – 2021 (zákon č. 145 o predbežnom štátnom rozpočte na finančný rok 2019 a o viacročnom rozpočte na trojročné obdobie 2019 – 2021) z 30. decembra 2018 (GURI č. 302 z 31. decembra 2018) (ďalej len „zákon č. 205/2017“) stanovuje:

„V súlade s cieľmi európskej a vnútroštátnej audiovizuálnej politiky sociálnej súdržnosti, plurality médií a kultúrnej rozmanitosti a s cieľom čo najefektívnejšieho riadenia frekvenčného spektra, ktoré umožňuje používanie najmodernejších technológií, sa všetky frekvencie pridelené na vnútroštátnej a lokálnej úrovni pre službu [DTT] a udelené v pásme III VHF a 470-694 MHz uvoľňujú podľa harmonogramu uvedeného v odseku 1032. Na rovnaké účely, ako sa uvádzajú v prvej vete, sa práva na používanie frekvencií, ktorých držiteľmi sú ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona prevádzkovatelia celoštátnych sietí, menia na práva na využívanie prenosovej kapacity v novovzniknutých vnútroštátnych multiplexoch v rámci technológie DVB-T2, a to na základe kritérií, ktoré na účely prideľovania práv na používanie frekvencií stanoví do 31. marca 2019 [AGCOM]. [AGCOM] do 31. marca 2019 vymedzí kritériá vnútroštátneho prideľovania práv na používanie frekvencií plánovaných podľa odseku 1030 pre službu [DTT] prevádzkovateľom celoštátnych sietí [v pásme 470-694 MHz UHF], s prihliadnutím na potrebu zabezpečiť obmedzenie prípadných nákladov na transformáciu a výstavbu sietí, skrátenie trvania prechodného obdobia podľa odseku 1032 a minimalizáciu nákladov a vplyvov na konečných užívateľov. Ministerstvo pre hospodársky rozvoj najneskôr do 30. júna 2019 udelí prevádzkovateľom vnútroštátnych sietí práva na používanie frekvencií uvedených v tretej vete na základe kritérií stanovených [AGCOM] v zmysle tej istej vety. …“

20 Článok 1 ods. 1031-a zákona č. 205/2017 stanovuje:

„Prideľovanie dodatočnej prenosovej kapacity dostupnej na vnútroštátnej úrovni a terestriálnych frekvencií, okrem frekvencií určených na konverziu práv na používanie podľa odseku 1031 a ktoré sú predmetom plánovania [AGCOM] v [národnom pláne prideľovania frekvencií], ktoré majú byť určené pre službu [DTT] v prospech prevádzkovateľov vnútroštátnych sietí a držiteľa koncesie na verejnoprávne rozhlasové, televízne a multimediálne služby, sa uskutoční prostredníctvom odplatného postupu bez možnosti ďalšieho zvyšovania ponuky, ktoré Ministerstvo pre hospodársky rozvoj vyhlási do 30. novembra 2019 v rámci implementácie postupov, ktoré do 30. septembra 2019 stanoví [AGCOM]…, na základe týchto zásad a kritérií:

a) prideliť prenosovú kapacitu a frekvencie v blokoch s veľkosťou polovice multiplexu;

b) určiť minimálnu hodnotu ponúk na základe trhových hodnôt, ktoré zistil [AGCOM];

c) zohľadniť hodnotu predložených finančných ponúk;

d) zabezpečiť kontinuitu služby, rýchlosť technologickej transformácie, ako aj kvalitu technologickej infraštruktúry sprístupnenej vnútroštátnymi prevádzkovateľmi siete pôsobiacimi v danom odvetví, vrátane držiteľa koncesie na verejnoprávnu rozhlasovú, televíznu a multimediálnu službu;

e) zhodnotiť skúsenosti získané prevádzkovateľmi vnútroštátnych sietí v odvetví, najmä pokiaľ ide o zavádzanie sietí digitálneho vysielania;

f) posilniť štrukturálnu kapacitu na zabezpečenie účinnosti frekvenčného spektra, profesionalitu a zručnosti získané v odvetví, technologické inovácie a optimálne, efektívne a včasné využitie prenosovej kapacity a dodatočných frekvencií;

g) zaručiť čo najlepšiu valorizáciu frekvenčného spektra s prihliadnutím na súčasné šírenie kvalitného obsahu v technológii [DTT] pre čo možno najväčšiu skupinu talianskeho obyvateľstva. …“

21 Článok 1 ods. 1037 zákona č. 205/2017 stanovuje:

„Spory týkajúce sa prideľovania práv na používanie frekvencií, výziev na podávanie žiadostí o účasť a ďalších postupov uvedených v odsekoch 1026 až 1036, najmä postupov uvoľnenia frekvencií pre službu [DTT], patria do výlučnej právomoci správneho súdu… Z dôvodu prevažujúceho národného záujmu spojeného s rýchlym uvoľnením a prideľovaním frekvencií zrušenie aktov a opatrení prijatých v rámci postupov uvedených v odsekoch 1026 až 1036 nevedie k obnoveniu predchádzajúceho stavu alebo k naturálnej náhrade a prípadná náhrada škody sa vykoná len v peňažnej forme. Rozsah ochranných opatrení je obmedzený na vyplatenie preddavku.“

Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky

22 Spoločnosti Cairo Network a Europa Way sú prevádzkovateľkami sietí DTT, pričom každá z nich bola držiteľkou práv na používanie multiplexu technológie DVB-T. Spoločnosť Persidera je prevádzkovateľkou sietí DTT, ktorá bol držiteľkou práv na používanie piatich multiplexov technológie DVB-T.

23 Taliansky zákonodarca zastával názor, že rekonfigurácia frekvenčného pásma 700 MHz si vyžaduje uvoľnenie určitého počtu frekvencií, aby bolo možné zaviesť telefónnu sieť piatej generácie (ďalej len „5G“). V dôsledku toho tento zákonodarca splnomocnil AGCOM na prijatie rozhodnutí určených jednak na konverziu existujúcich práv na používanie multiplexov technológie DVB-T na práva na používanie prenosových kapacít v multiplexoch technológie DVB-T2 a jednak na to, aby prostredníctvom odplatného postupu pridelil práva na využívanie dodatočnej prenosovej kapacity vytvorenej vďaka prechodu medzi technológiami DVB-T a DVB-T2.

24 AGCOM na tento účel prijal sériu rozhodnutí.

25 Konkrétne rozhodnutím 39/19/CONS vymedzil nový národný plán prideľovania frekvencií určených pre DTT. Toto rozhodnutie stanovilo najmä celkový počet 12 vnútroštátnych multiplexov technológie DVB-T2 a konfiguračné parametre, na základe ktorých bola stanovená zásada nahradenia 20 vnútroštátnych multiplexov technológie DVB-T 10 vnútroštátnymi multiplexmi technológie DVB-T2.

26 AGCOM rozhodnutím 129/19/CONS stanovil kritériá uplatniteľné na konverziu práv na používanie multiplexov technológie DVB-T na práva na používanie prenosových kapacít v multiplexoch technológie DVB-T2 a na pridelenie práv na využívanie dodatočnej prenosovej kapacity na vnútroštátnej úrovni.

27 AGCOM rozhodnutím 562/20/CONS stanovil podmienky postupu odplatného prideľovania práv na využívanie tejto dodatočnej prenosovej kapacity. Rozhodnutím 564/20/CONS začal tento postup.

28 Na základe kritérií konverzie, ktoré definoval AGCOM, boli spoločnosti Persidera pridelené práva na využívanie prenosových kapacít v 2,5 multiplexu technológie DVB-T2, zatiaľ čo spoločnosti Cairo Network a Europa Way získali každá práva na využívanie prenosových kapacít v 0,5 multiplexu tohto typu. Po skončení odplatného postupu Cairo Network a Persidera nadobudli každá dodatočné práva na využívanie prenosových kapacít v 0,5 multiplexu technológie DVB-T2.

29 Cairo Network, Europa Way a Persidera podali žaloby o neplatnosť proti viacerým aktom prijatým v rámci postupu rekonfigurácie frekvenčného pásma 700 MHz, medzi ktorými sa nachádzajú rozhodnutia AGCOM 39/19/CONS a 129/19 CONS.

30 Tieto žaloby boli zamietnuté rozsudkami Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd Lazio, Taliansko).

31 Cairo Network, Europa Way a Persidera podali proti týmto rozsudkom odvolanie na Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko), vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. Na podporu svojich odvolaní tieto spoločnosti najmä tvrdili, že taliansky zákonodarca nerešpektoval nezávislosť AGCOM, že práva na používanie multiplexov technológie DVB-T boli porušené a že postup rekonfigurácie frekvenčného pásma 700 MHz bol vedený neregulárne, keďže nezohľadnil okolnosť, že niektorí prevádzkovatelia predtým protiprávne nadobudli priaznivé postavenie na trhu DTT.

32 Po prvé Consiglio di Stato (Štátna rada), ktorá sa domnieva, že čelí viacerým ťažkostiam pri výklade práva Únie, sa vo veciach C-764/23 a C-765/23 pýta na účinnosť súdnej ochrany, ktorá môže byť poskytnutá spoločnostiam Cairo Network a Europa Way. Pochybuje totiž, že vylúčenie akejkoľvek možnosti obnovenia predchádzajúceho stavu alebo naturálnej náhrady umožňuje zaručiť dostatočnú ochranu držiteľom práv na používanie frekvencií technológie DVB-T a chrániť všeobecný záujem.

33 V druhom rade sa tento súd pýta, či taliansky zákonodarca neprimerane neobmedzil mieru voľnej úvahy AGCOM, čím by narušil jeho nezávislosť. V tejto súvislosti uvádza, že rozhodnutia prijaté AGCOM v rámci postupu rekonfigurácie frekvenčného pásma 700 MHz boli podstatne ovplyvnené ustanoveniami talianskej právnej úpravy. Konverzný koeficient práv na používanie rádiových frekvencií tak stanovil AGCOM najmä s cieľom umožniť vedenie odplatného postupu nariadeného týmto zákonodarcom. Okrem toho podriadil tento postup kritériám a zásadám, ktoré sám stanovil, najmä tým, že povolil účasť etablovaných prevádzkovateľov, ktorí mali v minulosti dominantné postavenie na predmetnom trhu, v uvedenom postupe.

34 Po tretie Consiglio di Stato (Štátna rada) sa domnieva, že čiastočná povaha konverzie predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií, ktorá vyplýva z uplatnenia tohto konverzného koeficientu stanoveného AGCOM, znevýhodnila prevádzkovateľov, ktorí sú držiteľmi práva na používanie len jedného multiplexu technológie DVB-T, tým, že ich nútila

využiť postup odplatného prideľovania práv na používanie alebo uzavrieť medzi nimi dohody, aby mohli získať prenosové kapacity rovnocenné s tými, ktorými disponovali pred konverziou svojich predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií.

35 Po štvrté sa tento súd pýta, či talianske orgány dostatočne z hľadiska práva Únie zohľadnili situáciu každého z dotknutých prevádzkovateľov vzhľadom na historický vývoj talianskeho audiovizuálneho odvetvia.

36 Organizácia tohto odvetvia bola totiž poznačená viacerými nezrovnalosťami, o ktorých Súdny dvor rozhodol v rozsudkoch z 31. januára 2008, Centro Europa 7 (C-380/05, EU:C:2008:59), a z 26. júla 2017, Persidera (C-112/16, EU:C:2017:597). Vzhľadom na rôzne opatrenia, ktoré už boli prijaté na odstránenie týchto nezrovnalostí, AGCOM dospel k záveru, že prijatie štrukturálnych opatrení počas procesu rekonfigurácie frekvenčného pásma 700 MHz by bolo nevhodné a malo by účinky, ktoré presahujú rámec obnovenia rovnováhy na trhu, ktoré bolo potrebné na nápravu uvedených nezrovnalostí. Považoval teda za dostatočné stanoviť asymetrické pravidlá určené na podporu pluralizmu a hospodárskej súťaže v rámci postupu odplatného prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií. Vnútroštátny súd má však pochybnosti o zlučiteľnosti tejto voľby AGCOM s právom Únie.

37 Po piate a v poslednom rade tento súd vo veci C-764/23 uvádza skutočnosti, o ktorých sa domnieva, že môžu vo vzťahu k spoločnosti Cairo Network preukázať legitímnu dôveru, ktorej by sa mala priznať príslušná ochrana. Zdôrazňuje tak, že táto spoločnosť nadobudla svoje predchádzajúce práva na používanie rádiových frekvencií v rámci odplatného postupu, ktorého výzva na podávanie žiadostí o účasť spresňovala, že sa týka pridelenia práv na používanie rádiových frekvencií pre systémy DVB, teda normu DVB-T, ale aj jej neskoršieho technologického vývoja, že úspešný uchádzač získa frekvenciu rovnakého pokrytia, ako aj rovnakú dĺžku trvania v čase uvoľnenia frekvencií na účely ich pridelenia telekomunikačným operátorom a že frekvencia sa pridelí na obdobie 20 rokov.

38 Za týchto podmienok Consiglio di Stato (Štátna rada) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru vo veci C-764/23 tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa právo Únie, najmä článok 6 a článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, vykladané s ohľadom na článok 47 [Charty], článok 4 ods. 1 prvý pododsek [rámcovej smernice] a článok 31 smernice [2018/1972] vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, akou je príslušná talianska právna úprava (článok 1 ods. 1037 zákona č. 205/2017), ktorá v situácii, na ktorú sa vzťahuje právo Únie, obmedzuje účinky žaloby o neplatnosť tým, že bráni obnoveniu predchádzajúceho stavu alebo naturálnej náhrade škody a obmedzuje rozsah ochranných opatrení na zaplatenie preddavku, čím ohrozuje účinnú súdnu ochranu?

2. Má sa právo Únie, najmä článok 3 ods. 3 a 3a a články 8 a 9 [rámcovej] smernice, ako aj články 5, 6, 8, 9 a 45 smernice [2018/1972] vykladať v tom zmysle, že bráni režimu, aký sa v talianskom právnom poriadku zaviedol článkom 1 ods. 1031-a [zákona č. 205/2017], ktorý nezávislý správny orgán zbavuje jeho regulačných funkcií, alebo ho v nich v každom prípade výrazne obmedzuje, pričom stanovuje pridelenie dodatočnej prenosovej kapacity prostredníctvom odplatného postupu v prospech ekonomicky najvýhodnejšej ponuky a za účasti etablovaných prevádzkovateľov, ktorí mali v minulosti dominantné postavenie na trhu?

3. Má sa právo Únie, najmä články 8 a 9 [rámcovej smernice], články 3, 5, 7 a 14 [smernice o povolení], články 2 a 4 [smernice o hospodárskej súťaži], odôvodnenia 11 a 20 rozhodnutia [2017/899], ako aj zásady spravodlivosti, zákazu diskriminácie, ochrany hospodárskej súťaže a legitímnej dôvery, vykladať v tom zmysle, že bráni režimu, akým je režim zavedený príslušnou vnútroštátnou právnou úpravou (článok 1 ods. 1030, 1031, 1031-a, 1031-b a 1032 zákona č. 205/2017), rozhodnutiami [AGCOM-u] 39/19/CONS, 128/19/CONS a 564/20/CONS, ako aj príslušnými rozhodnutiami o pridelení práv na používanie frekvencií pre službu digitálnej televízie v rozsahu, v akom na účely konverzie ‚práv na používanie frekvencií' na ‚práva na využívanie prenosovej kapacity' tento režim nestanovuje rovnocennú konverziu, ale časť tejto kapacity vyhradzuje na účely odplatného postupu, pričom od prevádzkovateľa vyžaduje ďalšie náklady na zabezpečenie zachovania výsad, ktoré predtým legitímne nadobudol?

4. Má sa právo Únie, najmä články 8 a 9 [rámcovej smernice], články 3, 5, 7 a 14 [smernice o povolení], články 2 a 4 [smernice o hospodárskej súťaži], odôvodnenia 11 a 20 rozhodnutia [2017/899], zásady spravodlivosti, nediskriminácie, ochrany hospodárskej súťaže a legitímnej dôvery, ako aj zásady primeranosti a vhodnosti vykladať v tom zmysle, že bráni režimu, aký sa zaviedol prostredníctvom príslušnej vnútroštátnej právnej úpravy (článok 1 ods. 1030, 1031, 1031-a, 1031-b a 1032 zákona č. 205/2017), rozhodnutiami AGCOM-u 39/19/CONS, 128/19/CONS, 564/20/CONS, ako aj príslušnými rozhodnutiami o pridelení práv na používanie frekvencií pre službu digitálnej televízie a ktorý nezahŕňa štrukturálne opatrenia na obnovenie nerovného stavu vytvoreného predtým aj vzhľadom na nezrovnalosti, ktoré sa skôr konštatovali v rámci vnútroštátnej a nadnárodnej judikatúry, pričom nerozlišuje postavenie prevádzkovateľa, ktorý získal frekvenciu na základe výsledku odplatného súťažného postupu so stanovením práva na jej zachovanie, alebo sú naopak vhodné a primerané neštrukturálne opatrenia prijaté zo strany AGCOM-u voči etablovaným spoločnostiam, ktoré pôvodne vlastnili tzv. nadbytočné siete?

5. Má sa právo Únie, najmä články 8 a 9 [rámcovej smernice], články 3, 5, 7 a 14 [smernice o povolení], články 2 a 4 [smernice o hospodárskej súťaži], odôvodnenia 11 a 20 rozhodnutia [2017/899], zásady spravodlivosti, zákazu diskriminácie, ochrany hospodárskej súťaže a legitímnej dôvery, ako aj zásady proporcionality a vhodnosti vykladať v tom zmysle, že bráni režimu, aký sa zaviedol prostredníctvom príslušnej vnútroštátnej právnej úpravy (článok 1 ods. 1030, 1031, 1031-a, 1031-b a 1032 zákona č. 205/2017), ako aj rozhodnutiami AGCOM-u 39/19/CONS, 128/19/CONS, 564/20/CONS a príslušnými rozhodnutiami o pridelení práv na používanie frekvencií pre službu digitálnej televízie, ktorý nezohľadňuje legitímnu dôveru prevádzkovateľa, ktorý získal právo na používanie frekvencie na základe odplatného súťažného postupu, v rámci ktorého sa výslovne stanovil nárok na frekvenciu s obdobným pokrytím a na rovnakú dobu trvania ako v prípade práva na používanie?"

39 Za týchto podmienok Consiglio di Stato (Štátna rada) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru vo veci C-765/23 štyri prejudiciálne otázky podobné prvej až štvrtej otázke položenej vo veci C-764/23.

40 Za rovnakých podmienok Consiglio di Stato (Štátna rada) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru vo veci C-766/23 dve prejudiciálne otázky podobné druhej a tretej otázke položenej vo veci C-764/23, ako aj túto tretiu prejudiciálnu otázku:

„Má sa právo Únie, najmä články 8 a 9 [rámcovej smernice], články 3, 5, 7 a 14 [smernice o povolení], články 2 a 4 [smernice o hospodárskej súťaži], odôvodnenia 11 a 20 rozhodnutia [2017/899], zásady spravodlivosti, zákazu diskriminácie, ochrany hospodárskej súťaže a legitímnej dôvery, ako aj zásady proporcionality a vhodnosti vykladať v tom zmysle, že bráni režimu, aký sa v talianskom práve zaviedol prostredníctvom článku 1 ods. 1101 až 1108 zákona [č. 145/18], článku 1 ods. 1030, 1031, 1031-a, 1031-c, 1032, 1033, 1034 a 1037 [zákona č. 205/2017], rozhodnutiami AGCOM-u 39/19/CONS…, 128/19/CONS a 129/19/CONS a tiež príslušnými rozhodnutiami o pridelení práv na používanie frekvencií pre službu digitálnej televízie, ktorý nezahŕňa žiadne štrukturálne opatrenia [a -] aj napriek existencii kompenzačných opatrení a/alebo opatrení na opätovné nastolenie rovnováhy, ktoré nemajú štrukturálnu povahu, na nápravu predtým vzniknutej nerovnej situácie, stanovuje odplatný postup vyžadujúci od prevádzkovateľa ďalšie náklady a finančnú záťaž, a bráni toto právo [Únie], najmä s ohľadom na zásady proporcionality a vhodnosti, ako aj zásady potvrdené rozsudkom z 26. júla 2017, Persidera (C-112/16, EU:C:2017:597), vyššie uvedenému režimu, a to aj z dôvodu celkového vývoja tohto režimu a jeho ‚anomálií', ‚kritických bodov' a ‚nezrovnalostí', ktoré boli konštatované vo vnútroštátnej a nadnárodnej judikatúre a boli uvedené v odôvodnení tohto uznesenia, alebo sú naopak neštrukturálne opatrenia, ktoré prijal AGCOM na obnovenie rovnováhy režimu, dostatočné?"

41 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 27. februára 2024 boli veci C-764/23 P až C-766/23 spojené na účely písomnej a ústnej časti konania, ako aj rozsudku.

O prejudiciálnych otázkach

O právomoci Súdneho dvora

42 Radiotelevisione italiana SpA (RAI) tvrdí, že Súdny dvor nemá právomoc odpovedať na prvé a štvrté otázky vo veciach C-764/23 a C-765/23, ako ani na tretiu otázku vo veci C-766/23, keďže týmito otázkami vnútroštátny súd žiada Súdny dvor, aby sa vyjadril k zlučiteľnosti talianskej právnej úpravy dotknutej vo veci samej s právom Únie a k zákonnosti aktov, ktoré prijal AGCOM.

43 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že systém spolupráce zavedený článkom 267 ZFEÚ sa zakladá na jasnom rozdelení právomocí medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom. V konaniach začatých podľa tohto článku výklad vnútroštátnych ustanovení prislúcha vnútroštátnym súdom, a nie Súdnemu dvoru, a Súdnemu dvoru neprislúcha vyslovovať sa k zlučiteľnosti predpisov vnútroštátneho práva s ustanoveniami práva Únie. Súdny dvor má však právomoc poskytnúť vnútroštátnemu súdu všetky výkladové prvky spadajúce do rámca práva Únie, ktoré mu umožnia posúdiť zlučiteľnosť vnútroštátnych právnych predpisov s právnou úpravou Únie (pozri rozsudky z 21. marca 1985, Celestri & C., 172/84, EU:C:1985:137, bod 12; z 1. júla 2008, MOTOE, C-49/07, EU:C:2008:376, bod 30, ako aj z 26. júla 2017, Europa Way a Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, bod 35).

44 V prejednávaných spojených veciach vnútroštátny súd svojimi otázkami žiada Súdny dvor práve o poskytnutie takýchto výkladových prvkov, takže Súdny dvor má právomoc odpovedať na tieto otázky.

O prípustnosti

45 RAI a Mediaset SpA spochybňujú prípustnosť všetkých alebo časti návrhov na začatie prejudiciálneho konania.

46 Po prvé RAI a Mediaset tvrdia, že návrhy na začatie prejudiciálneho konania neobsahujú informácie potrebné na to, aby Súdny dvor mohol odpovedať na všetky položené otázky. Konkrétne sa RAI predovšetkým domnieva, že vnútroštátny súd neposkytol úplný opis procesu rekonfigurácie frekvenčného pásma 700 MHz. Mediaset ďalej uvádza, že tento súd neuviedol ani dôvody, pre ktoré sú ustanovenia práva Únie uvedené v tretích otázkach vo veciach C-764/23 a C-765/23, ako aj v druhej otázke vo veci C-766/23 uplatniteľné v prejednávanej veci, ani dôvody, ktoré ho viedli k pochybnostiam o zlučiteľnosti talianskej právnej úpravy, o ktorú ide vo veci samej, s týmito ustanoveniami. Napokon podľa spoločnosti Mediaset uvedený súd neposkytol Súdnemu dvoru dostatočné informácie, ktoré by mu umožnili odpovedať na piatu otázku vo veci C-764/23.

47 Po druhé sa RAI a Mediaset domnievajú, že na účely rozhodnutia v sporoch vo veciach samých nie je potrebné odpovedať na tretie a štvrté otázky vo veciach C-764/23 a C-765/23, ako ani na druhú a tretiu otázku vo veci C-766/23. Opatrenia, ktoré už talianske orgány prijali, boli totiž dostatočné na nápravu dôsledkov protiprávností, ku ktorým došlo v talianskom audiovizuálnom odvetví, na ktoré poukazuje vnútroštátny súd. Okrem toho opis týchto protiprávností uvedený v návrhoch na začatie prejudiciálneho konania obsahuje chyby, ako aj približné údaje. Okrem toho sa tieto otázky čiastočne týkajú postupu odplatného prideľovania práv na využívanie prenosových kapacít v multiplexoch technológie DVB-T2, hoci tento postup nie je predmetom konaní vo veci samej.

48 Treba pripomenúť, že v súlade ustálenou judikatúrou, v rámci spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi zakotvenej v článku 267 ZFEÚ, prináleží iba vnútroštátnemu súdu, ktorý prejednáva spor a ktorý nesie zodpovednosť za súdne rozhodnutie, aby so zreteľom na osobitosti prípadu posúdil tak nevyhnutnosť podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania na účely prijatia svojho rozsudku, ako aj dôležitosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Preto, pokiaľ sa predložené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (pozri rozsudky z 21. apríla 1988, Pardini, 338/85, EU:C:1988:194, bod 8, a z 24. júla 2023, Lin, C-107/23 PPU, EU:C:2023:606, bod 61).

49 Z toho vyplýva, že pri otázkach týkajúcich sa práva Únie platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými ani právnymi okolnosťami potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (pozri rozsudky z 13. júla 2000, Idéal tourisme, C-36/99, EU:C:2000:405, bod 20, a z 24. júla 2023, Lin, C-107/23 PPU, EU:C:2023:606, bod 62).

50 V tejto súvislosti treba na jednej strane zdôrazniť, pokiaľ ide o tvrdenia založené na údajnej neúplnosti návrhov na začatie prejudiciálneho konania, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora, ktorá sa teraz odráža v článku 94 písm. a) a b) jeho rokovacieho poriadku, si potreba získať výklad práva Únie, ktorý bude pre vnútroštátny súd užitočný, vyžaduje, aby vnútroštátny súd vymedzil skutkový a právny rámec, z ktorého ním položené otázky vychádzajú, alebo aby aspoň vysvetlil skutkové predpoklady, na ktorých sú tieto otázky založené. Okrem toho je nevyhnutné, ako stanovuje tento článok 94 písm. c), aby návrh na začatie prejudiciálneho konania obsahoval uvedenie dôvodov, pre ktoré sa vnútroštátny súd rozhodol položiť otázku o výklade alebo

platnosti určitých ustanovení práva Únie, ako aj súvislosti, ktoré vnútroštátny súd vidí medzi týmito ustanoveniami a vnútroštátnou právnou úpravou uplatniteľnou v spore vo veci samej [pozri rozsudok z 26. januára 1993, Telemarsicabruzzo a i., C-320/90 až C-322/90, EU:C:1993:26, bod 6; uznesenie z 28. júna 2000, Laguillaumie, C-116/00, EU:C:2000:350, bod 16, ako aj rozsudok zo 4. októbra 2024, Bezirkshauptmannschaft Landeck (Pokus o prístup k osobným údajom uloženým na mobilnom telefóne), C-548/21, EU:C:2024:830, bod 48].

51 V prejednávanej veci návrhy na začatie prejudiciálneho konania podrobne uvádzajú skutkový a právny rámec, do ktorého patria položené otázky, ako aj dôvody, ktoré viedli vnútroštátny súd k pochybnostiam o zlučiteľnosti talianskej právnej úpravy, o ktorú ide vo veci samej, s právom Únie.

52 Z toho vyplýva, že tieto návrhy na začatie prejudiciálneho konania zodpovedajú požiadavkám stanoveným v článku 94 rokovacieho poriadku, a teda obsahujú dostatočné informácie na to, aby umožnili Súdnemu dvoru odpovedať na tieto otázky.

53 Na druhej strane treba konštatovať, že tvrdenia o neexistencii potreby odpovedať na niektoré z uvedených otázok na účely rozhodnutia sporov vo veciach samých sa čiastočne zakladajú na opise skutkovej situácie dotknutej vo veci samej, ktorý sa líši od opisu, ktorý použil vnútroštátny súd. RAI a Mediaset tak kritizujú prezentáciu protiprávností, ku ktorým došlo v talianskom audiovizuálnom odvetví, a ich dôsledkov, ako sú uvedené v návrhoch na začatie prejudiciálneho konania.

54 V rámci jasného rozdelenia úloh medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom, ktoré je uvedené v bode 43 tohto rozsudku, je pritom na posúdenie konkrétneho skutkového stavu príslušný vnútroštátny súd, ktorému prináleží, aby s prihliadnutím na osobitosti veci posúdil tak nevyhnutnosť prejudiciálneho rozhodnutia pre možnosť vydať svoj rozsudok, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru, pričom Súdny dvor je oprávnený vyjadriť sa výlučne k výkladu alebo platnosti textu práva Únie na základe skutkového stavu, ktorý mu opísal vnútroštátny súd (pozri rozsudky zo 16. marca 1978, Oehlschläger, 104/77, EU:C:1978:69, bod 4, a z 20. apríla 2021, Repubblika, C-896/19, EU:C:2021:311, bod 28).

55 Tvrdenia spoločností RAI a Mediaset týkajúce sa ich vlastného posúdenia protiprávností, ku ktorým došlo v talianskom audiovizuálnom odvetví, a ich dôsledkov preto nemôžu viesť k záveru, že niektoré položené otázky sú neprípustné.

56 Okrem toho okolnosť, že žaloby vo veci samej sa priamo netýkajú aktov AGCOM upravujúcich postup odplatného prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií, nemôže stačiť na preukázanie toho, že položené otázky treba vyhlásiť za neprípustné v rozsahu, v akom sa týkajú tohto konania.

57 Je totiž nesporné, že cieľom týchto otázok je poskytnúť vnútroštátnemu súdu informácie, ktoré mu umožnia posúdiť zlučiteľnosť postupu konverzie predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií s právom Únie. Z návrhov na začatie prejudiciálneho konania pritom vyplýva, že v rámci rekonfigurácie frekvenčného pásma 700 MHz v Taliansku sa tento postup vykonáva koordinovane s postupom odplatného prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií, takže sa nemožno domnievať, že aspekty uvedených otázok, ktoré sa týkajú tohto posledného uvedeného postupu, zjavne nesúvisia so spormi vo veciach samých.

58 V dôsledku toho treba odpovedať na všetky položené otázky.

O veci samej

59 Na úvod treba uviesť, že hoci sa položené otázky týkajú najmä výkladu smernice 2018/1972, z jej článku 124 ods. 1 vyplýva, že členské štáty uplatňujú pravidlá určené na prebratie tejto smernice od 21. decembra 2020. Keďže sa tieto otázky sa týkajú zlučiteľnosti talianskej právnej úpravy, ktorá bola prijatá pred týmto dátumom, s právom Únie, treba teda uvedené otázky preskúmať na základe aktov Únie platných pred uvedeným dátumom.

O prvých otázkach vo veciach C-764/23 a C-765/23

60 Svojimi prvými otázkami vo veciach C-764/23 a C-765/23, ktoré sú totožné, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 4 ods. 1 rámcovej smernice v spojení s článkami 6 a 19 ZEÚ, ako aj s článkom 47 Charty vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na jednej strane obmedzuje účinky žalôb podaných hospodárskymi subjektmi proti aktom týkajúcim sa pridelenia práv na používanie rádiových frekvencií v rámci rekonfigurácie frekvenčného pásma 700 MHz na poskytnutie finančnej náhrady a na druhej strane obmedzuje rozsah ochranných opatrení, ktoré možno nariadiť až do preskúmania takejto žaloby, na zaplatenie preddavku.

61 Hoci tieto otázky odkazujú na článok 6 ZEÚ, treba hneď na úvod uviesť, že tento článok je ustanovením všeobecnej povahy, ktoré nie je relevantné na účely analýzy uvedených otázok [pozri analogicky rozsudok z 23. novembra 2021, IS (Nezákonnosť uznesenia o podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania), C-564/19, EU:C:2021:949, bod 98].

62 Článok 4 ods. 1 prvý pododsek rámcovej smernice ukladá členským štátom povinnosť zaviesť účinné odvolacie mechanizmy umožňujúce každému užívateľovi alebo podniku poskytujúcemu elektronické komunikačné siete alebo služby, ktorý je dotknutý rozhodnutím NRO, podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu nezávislému orgánu, ktorý má zodpovedajúce odborné znalosti na účinné vykonávanie svojich funkcií.

63 Článok 4 ods. 1 druhý pododsek tejto smernice stanovuje, že do rozhodnutia o odvolaní zostáva v platnosti rozhodnutie NRO, pokiaľ sa v súlade s vnútroštátnym právom nenariadia predbežné opatrenia.

64 Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že článok 4 uvedenej smernice je vyjadrením zásady účinnej súdnej ochrany zaručenej článkom 47 Charty, na ktorú odkazuje článok 19 ods. 1 ZEÚ, podľa ktorého súdom členských štátov prináleží zabezpečiť súdnu ochranu práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. februára 2008, Tele2 Telecommunication, C-426/05, EU:C:2008:103, bod 30, ako aj z 13. októbra 2016, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej a Petrotel, C-231/15, EU:C:2016:769, bod 20).

65 Článok 4 tej istej smernice však nestanovuje presné procesné pravidlá na vykonanie povinnosti, ktorú ukladá členským štátom, a to stanoviť účinné odvolacie mechanizmy, a najmä nedefinuje právomoci, ktorými musí disponovať vnútroštátny súd, ktorý má rozhodnúť o odvolaní podanom proti aktu týkajúcemu sa pridelenia práv na používanie rádiových frekvencií.

66 V prípade neexistencie právnej úpravy Únie v danej oblasti prináleží členským štátom, aby definovali tieto právomoci v rámci svojej procesnej autonómie, avšak pod podmienkou, že uvedené právomoci nie sú v situáciách, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, menej rozsiahle ako tie, ktoré má k dispozícii súd, ktorý má rozhodovať o podobných situáciách podliehajúcich

vnútroštátnemu právu (zásada ekvivalencie), a že rozsah tých istých právomocí prakticky neznemožňuje alebo nadmerne nesťažuje výkon práv priznaných právom Únie (zásada efektivity) (pozri analogicky rozsudok z 13. októbra 2016, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej a Petrotel, C-231/15, EU:C:2016:769, bod 23, ako aj citovanú judikatúru).

67 Pokiaľ ide o zásadu ekvivalencie, vnútroštátny súd uviedol, že režim, ktorého sa týkajú prvé otázky vo veciach C-764/23 a C-765/23, sa uplatňuje bez rozdielu na žaloby založené na vnútroštátnom práve a práve Únie.

68 Pokiaľ ide o zásadu efektivity, treba uviesť, že Súdny dvor v bodoch 25 a 31 rozsudku z 13. októbra 2016, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej a Petrotel (C-231/15, EU:C:2016:769), rozhodol, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o žalobe proti rozhodnutiu NRO, musí mať možnosť zrušiť toto rozhodnutie so spätným účinkom, ak rozhodne, že je to nevyhnutné na zabezpečenie účinnej ochrany práv podniku, ktorý podal túto žalobu.

69 Nemožno však z toho vyvodiť, že zásada efektivity nevyhnutne znamená, že vnútroštátny súd rozhodujúci o takej žalobe musí byť oprávnený zrušiť každé rozhodnutie NRO, na ktoré sa vzťahuje rámcová smernica.

70 Predovšetkým totiž otázka položená vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 13. októbra 2016, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej a Petrotel (C-231/15, EU:C:2016:769), nemala za cieľ určiť, či článok 4 ods. 1 rámcovej smernice ukladá, aby súd rozhodujúci o žalobe proti rozhodnutiu NRO mal právomoc zrušiť toto rozhodnutie, ale len to, či toto ustanovenie bráni tomu, aby táto právomoc mohla byť priznaná takémuto súdu vnútroštátnou právnou úpravou.

71 Ďalej, ako Súdny dvor navyše uviedol vo svojej odpovedi, táto otázka sa výslovne týkala situácie, v ktorej vnútroštátny súd v tejto veci už konštatoval, že na ochranu práv dotknutého podniku je potrebné zrušiť napadnuté rozhodnutie. Naopak, svojimi prvými otázkami vo veciach C-764/23 a C-765/23 vnútroštátny súd žiada Súdny dvor práve o posúdenie, v akom rozsahu možno takéto zrušenie považovať za nevyhnutné na zaručenie práv žalobcov v situácii, o akú ide vo veci samej.

72 Napokon vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 13. októbra 2016, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej a Petrotel (C-231/15, EU:C:2016:769), bola Súdnemu dvoru položená otázka týkajúca sa spôsobu súdneho preskúmania rozhodnutia ukladajúceho prispôsobenie sadzieb spojených s mobilnou telefónnou sieťou. Keďže takéto rozhodnutie vyvoláva účinky inej povahy ako rozhodnutie o pridelení práv na používanie rádiových frekvencií, nemožno predpokladať, že právomoci, ktoré musí mať príslušný súd na preskúmanie žalôb podaných proti týmto dvom typom rozhodnutí, sú nevyhnutne podobné.

73 V tomto kontexte s cieľom určiť, či je taký režim, o aký ide vo veci samej, zlučiteľný so zásadou efektivity, treba pripomenúť, že každý prípad, v ktorom vzniká otázka, či vnútroštátne procesné ustanovenie prakticky znemožňuje alebo nadmerne sťažuje uplatňovanie práva Únie, sa musí skúmať s prihliadnutím na postavenie tohto ustanovenia v celom konaní, jeho priebeh a jeho osobitosti, ako aj prípadne zásady, ktoré sú základom vnútroštátneho súdneho systému, ako sú napríklad ochrana práva na obranu, zásada právnej istoty a riadneho priebehu konania (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. mája 2022, Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, bod 28 a citovanú judikatúru).

74 V tejto súvislosti, ako zdôrazňuje vnútroštátny súd, priznanie finančnej náhrady, spolu s prípadným zaplatením preddavku, nemôže samo osebe zaručiť, že protiprávna situácia vyplývajúca z protiprávneho pridelenia práv na používanie rádiových frekvencií bude skutočne spochybnená a že prevádzkovateľ, ktorý podal žalobu, môže získať pridelenie práv na používanie rádiových frekvencií, na ktoré by mal nárok.

75 Treba však uviesť, že zrušenie aktu týkajúceho sa pridelenia takých práv na používanie alebo trvalého pozastavenia účinkov takéhoto aktu do prijatia rozhodnutia o žalobe môže mať významné dôsledky na využívanie rádiových frekvencií, ktoré by v praxi mohli brániť rekonfigurácii frekvenčného pásma 700 MHz vyžadovanej rozhodnutím 2017/899.

76 Z článku 1 ods. 1 tohto rozhodnutia totiž vyplýva, že k tejto rekonfigurácii, ktorá má umožniť využívanie frekvenčného pásma 700 MHz bezdrôtovými širokopásmovými elektronickými komunikačnými službami, malo v zásade dôjsť 30. júna 2020 a najneskôr 30. júna 2022, pričom odklad uvedenej konfigurácie do tohto posledného uvedeného dátumu musí byť oznámený ostatným členským štátom, ako aj Komisii, a musí byť založený na riadne odôvodnených dôvodoch.

77 Okrem toho z odôvodnení 8, 9 a 15 uvedeného rozhodnutia vyplýva, že omeškanie s uvoľnením frekvenčného pásma 700 MHz v jednom členskom štáte môže nielen brániť zavedeniu 5G v tomto členskom štáte, ale môže tiež spôsobiť škodlivé rušenie v iných členských štátoch, čo je riziko, na ktoré sa chorvátska vláda navyše odvolávala pred Súdnym dvorom.

78 Zrušenie aktov týkajúcich sa pridelenia práv na používanie rádiových frekvencií prijatých s cieľom umožniť rekonfiguráciu frekvenčného pásma 700 MHz by pritom logicky znamenalo prerozdelenie dotknutých rádiových frekvencií ich predchádzajúcim držiteľom, a to aj po dátumoch uvedených v bode 76 tohto rozsudku, s rizikom zníženia tejto rekonfigurácie na nulu a narušenia riadneho fungovania 5G v Únii.

79 Rovnako trvalé pozastavenie účinkov aktov týkajúcich sa pridelenia práv na používanie rádiových frekvencií by mohlo buď zabrániť rozvoju 5G, ak by sa na dotknuté rádiové frekvencie naďalej vzťahovali predchádzajúce práva na používanie, alebo brániť pokračovaniu vysielania DTT, ak by sa tieto rádiové frekvencie uvoľnili bez toho, aby sa vysielateľom DTT sprístupnili iné rádiové frekvencie, ktoré by im umožnili pokračovať v ich činnosti.

80 Okrem toho, hoci opatrenie na náhradu škody v naturálnej forme, ktoré spočíva v priamom prerozdelení práv na používanie rádiových frekvencií, ktorých pridelenie bolo neregulárne, v zásade nemusí brániť zavedeniu 5G, môže naopak narušiť kontinuitu vysielania DTT, keďže vzhľadom na rozsah investícií potrebných na umožnenie prevádzkovania vysielacej siete DTT nemožno vylúčiť, že dodatočné prerozdelenie práv na používanie rádiových frekvencií, ktoré už boli uplatnené, naruší kontinuitu tohto vysielania.

81 Navyše zrušenie aktu týkajúceho sa pridelenia práv na používanie rádiových frekvencií alebo opatrenie na náhradu škody v naturálnej forme spočívajúce v priamom prerozdelení už pridelených práv na používanie by v určitých prípadoch mohlo porušiť práva prevádzkovateľov konajúcich v dobrej viere, ktorým boli tieto práva na používanie pridelené.

82 Okrem toho treba uviesť, že jediným cieľom žaloby, o akú ide vo veci samej, je chrániť záujmy hospodárskych subjektov pôsobiacich v audiovizuálnom odvetví, teda záujmy, ktoré by za normálnych okolností mali byť predmetom vecného posúdenia, a teda finančnej náhrady.

83 Za týchto podmienok obmedzenie právomocí súdu príslušného na preskúmanie žalôb podaných proti aktom týkajúcim sa prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií v rámci rekonfigurácie frekvenčného pásma 700 MHz na priznanie finančnej náhrady nemožno považovať za nevyhnutne nezlučiteľné so zásadou efektivity.

84 Ako však uviedol generálny advokát v bode 36 svojich návrhov, priznanie takejto náhrady môže dotknutým hospodárskym subjektom poskytnúť účinnú súdnu ochranu len v rozsahu, v akom podmienky tejto náhrady umožňujú v celom rozsahu nahradiť škodu, ktorá vznikla týmto hospodárskym subjektom v dôsledku uplatnenia aktu, ktorý príslušný súd považoval za protiprávny.

85 Pokiaľ ide konkrétne o predbežné opatrenia, vzhľadom na to, že normotvorca Únie presne neurčil druh predbežných opatrení, ktoré má príslušný súd nariadiť, treba konštatovať, že ak právomoc, ktorú môže tento súd vykonať po preskúmaní žaloby, ktorá mu bola predložená, bola platne obmedzená na priznanie finančnej náhrady, zaplatenie preddavku postačuje na zabezpečenie predbežnej ochrany umožňujúcej v prípade potreby predvídať konečný výsledok tejto žaloby.

86 V dôsledku toho treba na prvé otázky vo veciach C-764/23 a C-765/23 odpovedať tak, že článok 4 ods. 1 rámcovej smernice v spojení s článkom 19 ZEÚ, ako aj s článkom 47 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na jednej strane obmedzuje účinky žalôb podaných hospodárskymi subjektmi proti aktom týkajúcim sa prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií v rámci rekonfigurácie frekvenčného pásma 700 MHz na poskytnutie finančnej náhrady a na druhej strane obmedzuje rozsah ochranných opatrení, ktoré možno nariadiť až do preskúmania takejto žaloby, na vyplatenie preddavku, pokiaľ podmienky tejto finančnej náhrady umožňujú v plnom rozsahu nahradiť škodu, ktorá týmto hospodárskym subjektom vznikla v dôsledku uplatnenia týchto aktov.

O druhých otázkach vo veciach C-764/23 a C-765/23, ako aj o prvej otázke vo veci C-766/23

87 Svojimi druhými otázkami vo veciach C-764/23 a C-765/23, ako aj svojou prvou otázkou vo veci C-766/23, ktoré sú podobné, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 3, 8 a 9 rámcovej smernice majú vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby vnútroštátny zákonodarca stanovil, že prideľovanie práv na využívanie dodatočnej prenosovej kapacity, uvoľnenej v rámci prechodu z jednej technológie vysielania na inú, sa uskutočňuje prostredníctvom odplatného postupu, ktorého určité charakteristiky týkajúce sa podmienok prideľovania týchto práv a prevádzkovateľov, ktorí sa môžu zúčastniť tohto postupu, definuje tento samotný zákonodarca.

88 Po prvé podľa článku 3 ods. 1 rámcovej smernice členské štáty zabezpečia, aby každú úlohu uloženú NRO v tejto smernici a špecifických smerniciach vykonával príslušný orgán. Okrem toho v súlade s článkom 3 ods. 2 a 3 tejto smernice v spojení s jej odôvodnením 11 musia členské štáty zaručiť nezávislosť NRO, aby tieto orgány mohli vykonávať svoje právomoci nestranne, transparentne a včas (rozsudok z 26. júla 2017, Europa Way a Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, bod 50, ako aj citovaná judikatúra).

89 Hoci účelom článku 3 rámcovej smernice v jeho pôvodnom znení bolo v podstate v súlade s týmto odôvodnením 11 zabezpečiť nezávislosť a nestrannosť NRO tým, že sa zaručí oddelenie regulačných a prevádzkových funkcií, zámerom normotvorcu Únie bolo – prostredníctvom smernice 2009/140 a ako vyplýva z jej odôvodnenia 13 – posilniť nezávislosť NRO s cieľom

zabezpečiť účinnejšie uplatnenie regulačného rámca a zvýšiť ich autoritu a predvídateľnosť ich rozhodnutí (rozsudok z 26. júla 2017, Europa Way a Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, bod 51, ako aj citovaná judikatúra).

90 Tento cieľ spočívajúci v posilnení nezávislosti a nestrannosti NRO je vyjadrený v článku 3 ods. 3a rámcovej smernice. V súlade s prvým pododsekom tohto ustanovenia bez toho, aby boli dotknuté prípady porady a spolupráce s inými vnútroštátnymi orgánmi stanovené v tomto článku, NRO zodpovedné za reguláciu trhu *ex ante* alebo za riešenie sporov medzi podnikmi konajú nezávisle a nesmú v súvislosti s výkonom týchto úloh, ktoré sú im uložené, žiadať ani prijímať pokyny od žiadneho iného orgánu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Europa Way a Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, bod 53).

91 Po druhé treba spresniť, že rámcová smernica priznáva NRO osobitné regulačné úlohy, ktoré sú vymedzené v článkoch 8 až 13 tejto smernice. V súlade s článkom 9 ods. 1 prvým pododsekom uvedenej smernice prideľovanie frekvenčného spektra pre elektronické komunikačné služby a vydávanie všeobecných povolení a individuálnych práv na používanie takýchto rádiových frekvencií je súčasťou osobitných regulačných úloh týchto orgánov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Europa Way a Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, bod 54).

92 Organizácia postupov prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií, akými sú postupy konverzie predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií a odplatného pridelenia, o ktoré ide vo veci samej, teda patrí do výkonu regulačnej úlohy v zmysle rámcovej smernice, ktorá prináleží NRO.

93 Z toho vyplýva, že zásahy vnútroštátneho zákonodarcu do organizácie takýchto postupov sú obmedzené povinnosťou rešpektovať nezávislosť NRO. Súdny dvor tak rozhodol, že nezávislosť takéhoto orgánu by bola ohrozená, ak by externým subjektom, ako je vnútroštátny zákonodarca, bolo umožnené pozastaviť alebo dokonca zrušiť, okrem prípadov dohľadu a odvolania stanovených rámcovou smernicou, prebiehajúce výberové konanie na účely pridelenia rádiových frekvencií organizované pod vedením tohto orgánu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Europa Way a Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, bod 56).

94 Otázky položené v prejednávaných spojených veciach sa však týkajú zlučiteľnosti zásahu vnútroštátneho zákonodarcu s právom Únie, ktorého cieľom nie je spochybniť postup prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií vedený NRO po jeho začatí, ale vopred vymedziť určité požiadavky, ktoré musí NRO splniť pri organizácii a vykonávaní takéhoto postupu.

95 Hoci zásada nezávislosti NRO nijako nebráni tomu, aby NRO naďalej podliehal dodržiavaniu zákona, nič to nemení na tom, že vnútroštátny zákonodarca nemôže bez toho, aby porušil nezávislosť NRO, vyňať z jeho pôsobnosti právomoci, ktoré mu priznáva rámcová smernica a špecifické smernice, alebo vykonávať tieto právomoci namiesto NRO [pozri analogicky rozsudok z 2. septembra 2021, Komisia/Nemecko (Prebratie smerníc 2009/72 a 2009/73), C-718/18, EU:C:2021:662, body 126 a 130].

96 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že článok 8 ods. 1 rámcovej smernice stanovuje, že NRO musia pri vykonávaní svojich osobitných regulačných úloh prijať všetky zodpovedajúce opatrenia zamerané na dosiahnutie cieľov stanovených v tomto článku, ktoré spočívajú v podpore

hospodárskej súťaže pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí a služieb, prispievaní k rozvoju vnútorného trhu a podpore záujmov občanov Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. júna 2014, TDC, C-556/12, EU:C:2014:2009, bod 39).

97 V tomto rámci prináleží NRO, a nie vnútroštátnym zákonodarcom, aby zvážili ciele uvedené v článku 8 rámcovej smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. decembra 2009, Komisia/Nemecko, C-424/07, EU:C:2009:749, bod 91).

98 Hoci je pravda, že článok 9 ods. 1 rámcovej smernice stanovuje, že NRO prináleží prideliť práva na používanie rádiových frekvencií, toto ustanovenie tiež spresňuje, že neprináleží osobitne NRO, ale všeobecnejšie „členským štátom“, zabezpečiť, aby toto pridelenie bolo založené na objektívnych, transparentných, nediskriminačných a primeraných kritériách.

99 Súdny dvor okrem toho najmä na základe uvedeného ustanovenia priznal členským štátom mieru voľnej úvahy pri rozhodovaní o nahradení postupu bezodplatného prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií postupom odplatného prideľovania takýchto práv v kontexte, v ktorom toto rozhodnutie prijal vnútroštátny zákonodarca (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Europa Way at Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, body 65 a 71).

100 Preto vzhľadom na úlohy takto zverené NRO a politickým orgánom členských štátov treba konštatovať, že zásady, ktorými sa má riadiť organizácia postupov prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií, ktoré musia zabezpečiť dodržiavanie požiadaviek uvedených v článku 9 ods. 1 rámcovej smernice, môže definovať vnútroštátny zákonodarca.

101 Zároveň vzhľadom na to, že zásah tohto zákonodarcu do organizácie týchto postupov nemôže viesť až k tomu, aby bol NRO zbavený jeho osobitnej regulačnej úlohy v danej oblasti, nemôže uvedený zákonodarca prijať pravidlá, ktoré by mali za následok, že NRO by už nedisponoval podstatnou mierou voľnej úvahy pri vymedzení technických podmienok postupu prideľovania týchto práv, a musel by sa teda obmedziť na vykonanie postupu definovaného tým istým zákonodarcom.

102 Hoci prináleží vnútroštátnemu súdu, aby preskúmal, či je táto požiadavka v sporoch vo veciach samých dodržaná, Súdny dvor však môže v rámci súdnej spolupráce stanovenej v článku 267 ZFEÚ na základe okolností uvedených v spise podať vnútroštátnemu súdu prvky výkladu práva Únie, ktoré môžu byť pre tento súd užitočné pri posudzovaní účinkov daného ustanovenia práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. decembra 2024, Vivacom Bulgaria, C-369/23, EU:C:2024:1043, bod 41).

103 Z tohto hľadiska treba najskôr pripomenúť, že ako vyplýva z judikatúry pripomenutej v bode 99 tohto rozsudku, vnútroštátny zákonodarca sa v zásade môže rozhodnúť pre postup odplatného prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií, ak to považuje za vhodné.

104 Vzhľadom na mieru voľnej úvahy, ktorou takto disponuje vnútroštátny zákonodarca, sa v situácii, o akú ide vo veci samej, keď technologická transformácia zahŕňa pridelenie nových multiplexov s výrazne vyššou prenosovou kapacitou, ako je prenosová kapacita predtým pridelených multiplexov, nemožno domnievať, že rozhodnutie o bezplatnom alebo odplatnom pridelení práv na využívanie dodatočnej prenosovej kapacity vyplývajúcej z tejto transformácie musí nevyhnutne patriť do oblasti právomocí NRO.

105 Pokiaľ ide ďalej o podmienky postupu odplatného prideľovania týchto práv na používanie, z návrhov na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že taliansky zákonodarca stanovil súbor zásad upravujúcich tento postup. Tieto zásady sa týkajú najmä vymedzenia veľkosti častí pridelených v rámci uvedeného postupu, povinnosti určiť minimálnu hodnotu ponúk a stanovenia súboru cieľov, ktoré treba zohľadniť pri výbere ponúk.

106 Vzhľadom na všeobecnú povahu uvedených zásad sa na prvý pohľad zdá, že stanovenie takýchto zásad vnútroštátnym zákonodarcom nezbavuje NRO podstatnej miery voľnej úvahy pri určovaní presných podmienok postupu odplatného prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií, najmä pokiaľ ide o minimálnu hodnotu ponúk, konkrétne kritériá, na základe ktorých by sa ponuky mali nakoniec posudzovať, ako aj o váhu týchto kritérií, alebo možnosť stanoviť asymetrické pravidlá prístupu k tomuto postupu.

107 Hoci je pravda, že také zásady, o aké ide vo veci samej, zrejme znamenajú, ako to zdôrazňuje vnútroštátny súd, že etablovaní prevádzkovatelia, ktorí mali v minulosti dominantné postavenie v audiovizuálnom odvetví dotknutého členského štátu, sa môžu zúčastniť postupu prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií, táto okolnosť nemôže stačiť na preukázanie toho, že NRO nemá pri organizácii tohto postupu podstatnú mieru voľnej úvahy, ako to navyše potvrdzuje skutočnosť, že AGCOM napokon rozhodol, že týmto operátorom môžu byť pridelené len niektoré časti a že stanovil pravidlá určené na zvýhodnenie iných operátorov.

108 Napokon, aj keď z návrhov na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že voľba vnútroštátneho zákonodarcu zorganizovať postup odplatného prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií bola zohľadnená popri iných faktoroch pri vymedzení podmienok konverzie predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií zo strany NRO, takéto zohľadnenie predstavuje len dôsledok možnosti tohto zákonodarcu zvoliť postup odplatného prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií v kontexte, v ktorom sa dostupné prenosové kapacity objektívne zvýšili. Takúto okolnosť preto nemožno považovať za okolnosť, ktorá by preukazovala, že vnútroštátny zákonodarca porušil špecifické právomoci NRO.

109 Vzhľadom na tieto skutočnosti treba na druhé otázky vo veciach C-764/23 a C-765/23, ako aj na prvú otázku vo veci C-766/23 odpovedať tak, že články 3, 8 a 9 rámcovej smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby vnútroštátny zákonodarca stanovil, že prideľovanie práv na využívanie dodatočnej prenosovej kapacity, uvoľnenej v rámci prechodu z jednej technológie vysielania na inú, sa uskutočňuje prostredníctvom odplatného postupu, ktorého určité charakteristiky týkajúce sa podmienok prideľovania týchto práv a prevádzkovateľov, ktorí sa môžu zúčastniť tohto postupu, definuje tento samotný zákonodarca, za predpokladu, že sa uvedený zákonodarca obmedzí na definovanie zásad, ktoré nemajú za následok, že NRO už nedisponuje podstatnou mierou voľnej úvahy pri vymedzení technických podmienok postupu prideľovania uvedených práv, a že sa teda musí obmedziť na vykonanie postupu vymedzeného tým istým zákonodarcom.

O tretej a piatej otázke vo veci C-764/23, tretej otázke vo veci C-765/23, ako aj druhej otázke vo veci C-766/23

110 Svojou treťou a piatou otázkou vo veci C-764/23, treťou otázkou vo veci C-765/23, ako aj druhou otázkou vo veci C-766/23, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 8 a 9 rámcovej smernice, články 3, 5, 7 a 14 smernice o povolení, články 2 a 4 smernice o hospodárskej súťaži, ako aj zásada ochrany legitímnej dôvery majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave týkajúcej sa prideľovania práv na používanie rádiových

frekvencií, ktorá pri technologickej transformácii sprevádzajúcej rekonfiguráciu frekvenčného pásma 700 MHz nestanovuje rovnocennú konverziu predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií a ukladá tak prevádzkovateľovi, ktorý si chce zachovať svoju prenosovú kapacitu, aby sa zúčastnil odplatného postupu alebo uzavrel dohodu s iným prevádzkovateľom.

111 Na úvod treba konštatovať, že článok 3 smernice o povolení, ktorý definuje pravidlá týkajúce sa všeobecných povolení elektronických komunikačných sietí a služieb, a článok 2 smernice o hospodárskej súťaži, ktorý stanovuje pravidlá týkajúce sa výlučných a špeciálnych práv na tieto siete a služby, neobsahujú informácie užitočné na zodpovedanie týchto otázok.

112 Po tomto spresnení treba uviesť, že ani rámcová smernica, ani smernica o povolení, ani smernica o hospodárskej súťaži neobsahujú ustanovenie, ktoré by výslovne stanovovalo všeobecnú povinnosť rovnocennej konverzie existujúcich práv na používanie rádiových frekvencií, ak tieto práva musia byť prerozdelené v rámci technologickej transformácie.

113 Je pravda, že článok 14 ods. 1 smernice o povolení stanovuje, že práva na používanie rádiových frekvencií sa môžu meniť len v objektívne odôvodnených prípadoch a primeraným spôsobom. Okrem toho článok 14 ods. 2 tejto smernice stanovuje, že tieto práva na používanie možno obmedziť alebo odňať pred uplynutím lehoty, na ktoré boli pridelené, iba v odôvodnených prípadoch.

114 Situácia, o akú ide vo veci samej, v ktorej je členský štát povinný vykonať rekonfiguráciu frekvenčného pásma 700 MHz a pri tejto príležitosti chce uskutočniť technologickú transformáciu medzi štandardmi vysielania DVB-T a DVB-T2, však znamená zároveň zníženie počtu multiplexov, ktoré možno prideliť hospodárskym subjektom na účely vysielania DTT, ako aj významný vývoj prenosových kapacít každého multiplexu poskytnutého týmto prevádzkovateľom.

115 Z tohto dôvodu treba takúto situáciu považovať za prípad, v ktorom zmena, obmedzenie alebo odňatie existujúcich práv na používanie rádiových frekvencií môže byť odôvodnené podľa článku 14 smernice o povolení.

116 Tento článok preto nemožno vykladať tak, že ukladá členským štátom v tejto situácii povinnosť zabezpečiť zachovanie všetkých existujúcich práv na používanie multiplexov technológie DVB-T tým, že ich konvertujú na práva na používanie multiplexov technológie DVB-T2.

117 Okrem toho, hoci rozhodnutie 2017/899 stanovuje pravidlá upravujúce rekonfiguráciu frekvenčného pásma 700 MHz, ktorá nevyhnutne zahŕňa čiastočné prerozdelenie práv na používanie rádiových frekvencií, treba konštatovať, že toto rozhodnutie vôbec nestanovuje, že toto prerozdelenie by malo nevyhnutne znamenať rovnocennú konverziu existujúcich práv na používanie rádiových frekvencií, a to aj vtedy, keď je uvedené prerozdelenie spojené s technologickou transformáciou, ako to predpokladá odôvodnenie 20 uvedeného rozhodnutia.

118 Z vyššie uvedeného však nemožno vyvodiť, že členské štáty majú v situácii, o akú ide vo veci samej, úplnú diskrečnú právomoc pri prideľovaní práva na používanie multiplexov technológie DVB-T2.

119 Z článku 4 ods. 2 smernice o hospodárskej súťaži, článku 5 ods. 2 druhého pododseku a článku 7 ods. 3 smernice o povolení, ako aj článku 9 ods. 1 rámcovej smernice vyplýva, že práva na používanie rádiových frekvencií musia byť pridelené na základe objektívnych, transparentných, nediskriminačných a primeraných kritérií. Tieto kritériá treba dodržiavať nielen pri prvom

prideľovaní rádiových frekvencií, ale aj pri každom ďalšom prideľovaní, predĺžení pridelenia alebo konverzii rádiových frekvencií v rámci technologickej transformácie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, body 39 a 40).

120 Je otázne, či bezodplatné pridelenie nových práv na používanie rádiových frekvencií prevádzkovateľom, ktorí boli držiteľmi predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií, ako to predpokladá vnútroštátny súd, môže byť zlučiteľné s touto požiadavkou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Europa Way a Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, bod 70), z judikatúry Súdneho dvora nevyplýva, že by taká konverzia týchto práv na používanie nevyhnutne vyplývala z uvedenej požiadavky.

121 Súdny dvor naopak zdôraznil, že bezodplatnosť pridelenia práv na používanie rádiových frekvencií nepatrí medzi zásady stanovené právom Únie, na základe ktorých sa musia organizovať výberové konania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Europa Way a Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, bod 64).

122 Hoci teda ustanovenia uvedené v bode 119 tohto rozsudku v zásade nebránia tomu, aby členské štáty vykonali rekonfiguráciu frekvenčného pásma 700 MHz kombináciou postupu čiastočnej konverzie predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií a postupu odplatného prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií, ukladajú naopak, aby sa tieto postupy viedli na základe objektívnych, transparentných, nediskriminačných a primeraných kritérií a aby uvedené postupy boli v súlade s cieľmi pripomenutými v bode 96 tohto rozsudku (pozri analogicky rozsudok z 26. júla 2017, Europa Way a Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, bod 66).

123 Vnútroštátny súd však vyjadruje pochybnosti v prvom rade, pokiaľ ide o voľbu vykonať konverziu všetkých predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií pomocou jediného koeficientu, podľa ktorého sa právo na používanie multiplexu technológie DVB-T konvertuje na právo na využívanie prenosových kapacít v 0,5 multiplexu technológie DVB-T2 bez toho, aby stanovil priaznivejší režim pre hospodárske subjekty, ktoré mali práva na používanie len jedného multiplexu technológie DVB-T (ďalej len „malí prevádzkovatelia“).

124 Pokiaľ ide o tieto pochybnosti, ktoré sa v podstate týkajú požiadavky uvedenej v bode 119 tohto rozsudku, podľa ktorej postup konverzie musí byť založený na nediskriminačných kritériách, treba pripomenúť, že všeobecná zásada rovnosti zaobchádzania vyžaduje nielen to, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rozdielne, ale aj to, aby sa s rozdielnymi situáciami nezaobchádzalo rovnako, pokiaľ takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené. Porovnateľný charakter situácií treba určiť a posúdiť najmä s ohľadom na predmet a cieľ aktu, ktorý vytvára predmetný rozdiel. Okrem toho treba zohľadniť zásady a ciele oblasti, do ktorej patrí tento akt (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Europa Way a Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, bod 69).

125 V tejto súvislosti z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že uplatnenie rôznych konverzných koeficientov na prevádzkovateľov nachádzajúcich sa v porovnateľnej situácii predstavuje rozdielne zaobchádzanie s týmito prevádzkovateľmi (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, bod 49).

126 Okrem toho Súdny dvor rozhodol, že prevádzkovatelia, ktorí prevádzkovali analógové stanice, sa na účely prechodu týchto staníc na digitálne siete nachádzajú v podstate v porovnateľnej situácii (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, bod 47).

127 Nemožno však vylúčiť, že prevádzkovatelia, ktorí majú práva na používanie viacerých multiplexov technológie DVB-T, môžu byť vzhľadom najmä na prenosové kapacity, ktorými disponujú, a ich postavenie v audiovizuálnom odvetví považovaní za subjekty nachádzajúce sa na účely konverzie týchto práv na používanie v odlišnej situácii, než je situácia malých prevádzkovateľov.

128 S cieľom posúdiť, či je takéto posúdenie odôvodnené vzhľadom na ciele postupu konverzie existujúcich práv na používanie rádiových frekvencií, treba zdôrazniť, že tento postup musí rešpektovať všetky ciele uvedené v článku 8 rámcovej smernice, ktoré boli pripomenuté v bode 96 tohto rozsudku, a potrebu účinnej správy rádiových frekvencií, ako to vyžaduje článok 9 ods. 1 tejto smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, bod 51).

129 V prejednávanej veci rozdiel, o ktorom uvažuje vnútroštátny súd, medzi situáciou, v ktorej sa nachádzajú prevádzkovatelia, ktorí majú práva na používanie viacerých multiplexov technológie DVB-T, a situáciou, v ktorej sa nachádzajú malí prevádzkovatelia, spočíva v tom, že uplatnenie jediného konverzného koeficientu by mohlo brániť pokračovaniu činnosti týchto malých prevádzkovateľov, takže rozdielne zaobchádzanie s týmito situáciami by vyplývalo z cieľa podpory hospodárskej súťaže pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí a služieb.

130 Vzhľadom na to, že tento cieľ je súčasťou cieľov uvedených v článku 8 rámcovej smernice, a preto musí byť zohľadnený pri vymedzení kritérií prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií, prináleží vnútroštátnemu súdu, aby určil, či uplatnenie konverzného koeficientu, ktorý je priaznivejší pre malých operátorov, bolo vzhľadom na ich špecifickú situáciu skutočne nevyhnutné na podporu hospodárskej súťaže v talianskom audiovizuálnom odvetví v dôsledku rekonfigurácie frekvenčného pásma 700 MHz bez toho, aby porušil zásadu proporcionality tým, že by vyvolal účinky presahujúce to, čo je nevyhnutné na podporu tejto hospodárskej súťaže.

131 Hoci takéto posúdenie prináleží vnútroštátnemu súdu, Súdny dvor môže, ako vyplýva z bodu 102 tohto rozsudku, v rámci súdnej spolupráce stanovenej v tomto článku 267 ZFEÚ na základe okolností uvedených v spise podať tomuto súdu prvky výkladu práva Únie, ktoré môžu byť pre tento súd užitočné pri posudzovaní účinkov daného ustanovenia tohto práva.

132 V tejto súvislosti po prvé z návrhov na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že uplatnenie koeficientu, ktorý je priaznivejší pre malých prevádzkovateľov, zaručuje, že títo prevádzkovatelia budú môcť vykonávať svoju činnosť samostatne po rekonfigurácii frekvenčného pásma 700 MHz, keďže nie je technicky možné pristúpiť k samostatnému šíreniu bez toho, aby disponovali celým multiplexom technológie DVB-T2, a že uplatnenie jediného konverzného koeficientu na všetkých prevádzkovateľov znamená, že malý prevádzkovateľ nebude mať práva na používanie jedného celého multiplexu technológie DVB-T2.

133 Po druhé, keďže však z bodov 112 až 117 tohto rozsudku vyplýva, že právo Únie nestanovuje povinnosť rovnocennej konverzie predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií v situácii, o akú ide vo veci samej, vnútroštátny súd musí na účely posúdenia dôsledkov technickej nemožnosti rozdelenia predmetných rádiových frekvencií zohľadniť nielen účinky samotného postupu konverzie predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií, ale účinky všetkých postupov zavedených talianskymi orgánmi s cieľom zabezpečiť rekonfiguráciu frekvenčného pásma 700 MHz a technologickú transformáciu medzi štandardmi vysielania DVB-T a DVB-T2.

134 Z návrhov na začatie prejudiciálneho konania a z pripomienok predložených Súdnemu dvoru pritom vyplýva, že tieto orgány zaviedli rôzne mechanizmy určené na to, aby umožnili malým prevádzkovateľom prednostný prístup k zdrojom potrebným na to, aby mohli doplniť právo na využívanie prenosových kapacít 0,5 multiplexu technológie DVB-T2 získané bezodplatne v rámci postupu konverzie predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií. Uvedené orgány tak na tento účel najprv vymedzili podmienky postupu odplatného prideľovania práv na používanie, následne povolili dotknutým prevádzkovateľom uzavrieť dohody s cieľom skombinovať ich práva na využívanie vysielacích kapacít multiplexov technológie DVB-T2 a napokon začali nový postup, ktorého cieľom bolo umožniť dvom malým prevádzkovateľom prístup k právam na využívanie prenosových kapacít multiplexu technológie DVB-T2, ktoré pôvodne neboli pridelené.

135 Na základe návrhov na začatie prejudiciálneho konania a pripomienok predložených Súdnemu dvoru sa zdá, s výhradou overenia vnútroštátnym súdom, že rôzne mechanizmy zavedené talianskymi orgánmi na ochranu činností malých prevádzkovateľov skutočne fungovali, pričom každý z nich bol podľa informácií predložených Súdnemu dvoru využívaný niektorými malými prevádzkovateľmi pôsobiacimi v talianskom audiovizuálnom odvetví na účely pokračovania svojej činnosti po rekonfigurácii frekvenčného pásma 700 MHz.

136 Po tretie, pokiaľ ide o dodržanie zásady proporcionality, treba na jednej strane uviesť, že vnútroštátny súd zrejme predpokladá uplatnenie osobitného konverzného koeficientu na malých prevádzkovateľov, ktorý by umožnil každému malému prevádzkovateľovi mať po konverzii predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií právo používať multiplex. Vzhľadom na vlastnosti multiplexov technológie DVB-T2 uvedené vnútroštátnym súdom by uplatnenie takého konverzného koeficientu viedlo k výraznému zvýšeniu prenosových kapacít týchto malých prevádzkovateľov.

137 Takéto zvýšenie nemožno považovať za také, ktoré by malo za normálnych okolností vyplývať z postupu konverzie práv na používanie rádiových frekvencií. Súdny dvor už navyše konštatoval, že opatrenie, ktoré by viedlo k prideleniu väčšieho počtu rádiových frekvencií prevádzkovateľom, ktorí už pôsobia na trhu, než je počet, ktorý by postačoval na zabezpečenie kontinuity ich ponuky, by mohlo byť neprimerané a mohlo by brániť prístupu nových prevádzkovateľov na trh (pozri v tomto zmysle rozsudky z 26. júla 2017, Europa Way a Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, bod 76, ako aj z 26. júla 2017, Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, bod 53).

138 Na druhej strane sa zdá, že z informácií uvedených v návrhoch na začatie prejudiciálneho konania týkajúcich sa počtu dostupných multiplexov technológie DVB-T2 a počtu prevádzkovateľov, ktorí sú držiteľmi práv na používanie multiplexov technológie DVB-T, vyplýva, že udelenie multiplexu technológie DVB-T2 každému z malých prevádzkovateľov by tiež viedlo k podstatnému zníženiu prenosových kapacít ostatných prevádzkovateľov.

139 Takéto rozdielne zaobchádzanie s rôznymi typmi prevádzkovateľov pôsobiacich na tom istom trhu by však vzhľadom na svoje dôsledky mohlo predstavovať primerané opatrenie len vtedy, ak by sa javilo ako nevyhnutné na zachovanie hospodárskej súťaže v predmetnom audiovizuálnom odvetví.

140 V druhom rade sa vnútroštátny súd pýta na zlučiteľnosť neexistencie rovnocennej konverzie predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií so zásadou ochrany legitímnej dôvery.

141 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora zásada ochrany legitímnej dôvery patrí medzi základné zásady Únie a inštitúcie Únie, ale aj členské štáty pri výkone právomocí, ktoré im zverujú smernice Únie, ju musia dodržiavať (rozsudok z 26. júla 2017, Europa Way a Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, bod 79, ako aj citovaná judikatúra).

142 Právo odvolávať sa na túto zásadu sa vzťahuje na každú osobu podliehajúcu súdnej právomoci, u ktorej správny orgán vyvolal odôvodnené očakávania z dôvodu presných ubezpečení, ktoré jej poskytol. Príkladom týchto ubezpečení sú presné, nepodmienené a súhlasné informácie, ktoré pochádzajú z oprávnených a dôveryhodných zdrojov, bez ohľadu na formu, akou sa oznamujú (rozsudok z 26. júla 2017, Europa Way a Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, bod 80, ako aj citovaná judikatúra).

143 Hospodársky subjekt sa však nemôže spoliehať na to, že nedôjde k nijakým legislatívnym zmenám, ale môže len spochybniť podmienky takejto zmeny (rozsudok z 20. decembra 2017, Global Starnet, C-322/16, EU:C:2017:985, bod 47 a citovaná judikatúra).

144 Preto samotná skutočnosť, že prevádzkovateľ je držiteľom práv na používanie rádiových frekvencií, nemôže založiť legitímnu dôveru v skutočnosť, že tieto práva zostanú nedotknuteľné a že v prípade technologickej transformácie budú nevyhnutne konvertované, aby mu umožnili využívať nové rádiové frekvencie, ktoré mu ponúkajú rovnocenné alebo vyššie prenosové kapacity. Okrem toho z bodov 114 až 116 tohto rozsudku vyplýva, že technologická transformácia, o akú ide v prejednávaných spojených veciach, naopak predstavuje situáciu, ktorá môže vzhľadom na článok 14 smernice o povolení odôvodniť zmenu, obmedzenie alebo odňatie existujúcich práv na používanie rádiových frekvencií.

145 Naproti tomu, prevádzkovateľ sa môže odvolávať na zásadu ochrany legitímnej dôvery, ak mu správny orgán poskytol presné, nepodmienené a súhlasné záruky, pokiaľ ide o skutočnosť, že prípadná technologická transformácia nemôže spochybniť práva na používanie rádiových frekvencií, ktoré mu boli pridelené, alebo že v takom prípade by mal právo na konverziu týchto práv na používanie s cieľom zabezpečiť mu prenosovú kapacitu prinajmenšom rovnocennú s kapacitou, ktorou disponoval na základe uvedených práv na používanie.

146 V prejednávanej veci vnútroštátny súd uvádza, že Cairo Network nadobudla svoje práva na používanie rádiových frekvencií v rámci odplatného postupu, ktorého výzva na podávanie žiadostí o účasť spresňovala, že sa týka pridelenia práv na používanie frekvencií pre systémy DVB, teda normu DVB-T, ale aj jej neskoršieho technologického vývoja, že úspešný uchádzač získa frekvenciu rovnakého pokrytia, ako aj rovnakú dĺžku trvania v čase uvoľnenia frekvencií na účely ich pridelenia telekomunikačným operátorom a že frekvencia sa pridelí na obdobie 20 rokov.

147 Ako uviedol generálny advokát v bode 68 svojich návrhov, takéto údaje treba považovať za dostatočné na to, aby umožnili prevádzkovateľovi, ktorý ich získal, dovolávať sa zásady ochrany legitímnej dôvery, pokiaľ ide o zachovanie alebo rovnocennú konverziu práv, ktoré nadobudol pri rekonfigurácii frekvenčného pásma 700 MHz, ako aj počas technologickej transformácie medzi normami DVB-T a DVB-T2.

148 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na tretiu a piatu otázku vo veci C-764/23, tretiu otázku vo veci C-765/23, ako aj na druhú otázku vo veci C-766/23 odpovedať tak, že články 8 a 9 rámcovej smernice, články 5, 7 a 14 smernice o povolení, článok 4 smernice o hospodárskej súťaži, ako aj zásada ochrany legitímnej dôvery sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave týkajúcej sa prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií, ktorá pri

technologickej transformácii sprevádzajúcej rekonfiguráciu frekvenčného pásma 700 MHz nestanovuje rovnocennú konverziu predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií a ukladá tak prevádzkovateľovi, ktorý si chce zachovať svoju prenosovú kapacitu, aby sa zúčastnil odplatného postupu alebo uzavrel dohodu s iným prevádzkovateľom, pokiaľ takáto konverzia nie je nevyhnutná na zachovanie hospodárskej súťaže na dotknutom trhu a pokiaľ dotknutí prevádzkovatelia nedostali od správnych orgánov presné, nepodmienené a súhlasné záruky týkajúce sa zachovania ich prenosovej kapacity v prípade rekonfigurácie práv na používanie rádiových frekvencií.

O štvrtých otázkach vo veciach C-764/23 a C-765/23, ako aj o tretej otázke vo veci C-766/23

149 Svojimi štvrtými otázkami vo veciach C-764/23 a C-765/23, ako aj treťou otázkou vo veci C-766/23, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 8 a 9 rámcovej smernice, články 3, 5, 7 a 14 smernice o povolení, ako aj články 2 a 4 smernice o hospodárskej súťaži majú vykladať v tom zmysle, že bránia režimu rekonfigurácie práv na používanie rádiových frekvencií, ktorý neobsahuje štrukturálne opatrenia určené na kompenzáciu protiprávností týkajúcich sa predchádzajúcich postupov prideľovania takých práv alebo predchádzajúcich podmienok využívania rádiových frekvencií.

150 Na úvod treba konštatovať, že článok 3 smernice o povolení, ktorý definuje pravidlá týkajúce sa všeobecných povolení elektronických komunikačných sietí a služieb, a článok 2 smernice o hospodárskej súťaži, ktorý stanovuje pravidlá týkajúce sa výlučných a špeciálnych práv na tieto siete a služby, neobsahujú informácie užitočné na zodpovedanie týchto otázok.

151 V článku 8 rámcovej smernice sa členským štátom ukladá povinnosť zabezpečiť, aby NRO prijali všetky zodpovedajúce opatrenia zamerané na podporu hospodárskej súťaže pri poskytovaní elektronických komunikačných služieb tým, že zabezpečia, aby nedošlo k narušeniu alebo obmedzovaniu hospodárskej súťaže v odvetví elektronických komunikácií, a odstránia zostávajúce prekážky vo vzťahu k poskytovaniu týchto služieb na úrovni Únie (rozsudok z 26. júla 2017, Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, bod 37 a citovaná judikatúra).

152 Ako bolo uvedené v bodoch 96 a 119 tohto rozsudku, NRO musia pri plnení svojej úlohy spočívajúcej v prideľovaní práv na používanie rádiových frekvencií prijať všetky zodpovedajúce opatrenia zamerané na dosiahnutie cieľov uvedených v článku 8 rámcovej smernice a prikročiť k tomuto prideľovaniu na základe objektívnych, transparentných, nediskriminačných a primeraných kritérií.

153 Okrem toho z článku 5 ods. 6 smernice o povolení vyplýva, že NRO zabezpečia, aby sa najmä hromadením práv na používanie rádiových frekvencií nenarušila hospodárska súťaž.

154 Súdny dvor z týchto ustanovení vyvodil, že nový spoločný regulačný rámec pre elektronické komunikačné služby, elektronické komunikačné siete, ako aj pridružené prostriedky a služby je založený predovšetkým na cieli účinnej a neskreslenej hospodárskej súťaže a je zameraný na jej rozvoj pri dodržaní najmä zásad rovnosti zaobchádzania a proporcionality (rozsudok z 26. júla 2017, Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, bod 42).

155 Konkrétne Súdny dvor rozhodol, že článok 9 ods. 1 rámcovej smernice, článok 5 ods. 1 smernice o povolení a článok 4 bod 1 smernice o hospodárskej súťaži bránia vnútroštátnym opatreniam, ktoré majú za následok ustálenie štruktúry vnútroštátneho trhu a ochranu postavenia vnútroštátnych prevádzkovateľov, ktorí už na tomto trhu pôsobia, tým, že bránia alebo

obmedzujú prístup nových prevádzkovateľov na uvedený trh, pokiaľ tieto opatrenia nie sú odôvodnené cieľmi všeobecného záujmu a upravené na základe objektívnych, transparentných, nediskriminačných a primeraných kritérií (rozsudok z 26. júla 2017, Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, bod 43 a citovaná judikatúra).

156 Súdny dvor navyše konštatoval, že by bolo tiež v rozpore s právom Únie, keby bola prevádzkovateľovi, ktorý na trhu už pôsobí, zachovaná alebo dokonca posilnená neoprávnená konkurenčná výhoda získaná v rozpore so zákonnými požiadavkami a cieľmi účinnej a neskreslenej hospodárskej súťaže, ktorá bráni prístupu nových prevádzkovateľov na trh alebo ho obmedzuje (rozsudok z 26. júla 2017, Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, bod 44).

157 Ako uvádza vnútroštátny súd, Súdny dvor z týchto úvah vyvodil, že nezákonne prevádzkované analógové stanice by nemali byť zohľadnené v postupe konverzie práv na používanie rádiových frekvencií uskutočňovanom v kontexte digitálnej transformácie, pokiaľ by konverzia dotknutých práv na používanie viedla k zachovaniu, či dokonca posilneniu neoprávnenej konkurenčnej výhody (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, bod 45).

158 Hoci toto riešenie možno logicky uplatniť, pokiaľ ide o postup konverzie práv na používanie rádiových frekvencií, treba uviesť, že situácia, o ktorú ide vo veci samej, sa jasne odlišuje od situácie, o ktorú išlo vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 26. júla 2017, Persidera (C-112/16, EU:C:2017:597).

159 Z návrhov na začatie prejudiciálneho konania totiž vyplýva, že všetky multiplexy technológie DVB-T, ktorých práva na používanie boli predmetom postupu konverzie, o ktorý ide vo veci samej, boli pred rekonfiguráciou frekvenčného pásma 700 MHz prevádzkované v súlade s uplatniteľnými talianskymi predpismi.

160 Nemožno však úplne vylúčiť, že aj v takejto situácii by NRO mohol byť povinný na účely dosiahnutia cieľa účinnej a neskreslenej hospodárskej súťaže uvedeného v bode 154 tohto rozsudku prijať opatrenia, ktoré sa zdajú byť nevyhnutné na nápravu značného narušenia hospodárskej súťaže vyplývajúceho z protiprávností týkajúcich sa predchádzajúcich postupov prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií alebo predchádzajúcich podmienok využívania rádiových frekvencií.

161 Tak by to bolo v prípade, ak by sa preukázalo, že takéto narušenia hospodárskej súťaže by mali pretrvávať v dotknutom odvetví po rekonfigurácii frekvenčného pásma 700 MHz.

162 Nemožno sa však domnievať, že právo Únie ukladá NRO, aby s cieľom napraviť takéto narušenia hospodárskej súťaže prednostne využívali štrukturálne opatrenia spočívajúce v zmene prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií. Naopak, dodržanie zásady proporcionality umožňuje NRO prijať takéto opatrenia len vtedy, ak by im obmedzenejšie opatrenia neumožnili dosiahnuť ciele pripomenuté v bode 96 tohto rozsudku.

163 Vnútroštátnemu súdu teda prináleží, aby určil, či treba spochybniť posúdenie AGCOM, podľa ktorého sú opatrenia, ktoré už talianske orgány prijali, dostatočné na nápravu značného narušenia hospodárskej súťaže, ktoré by mohlo vyplývať z protiprávností týkajúcich sa predchádzajúcich postupov prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií alebo predchádzajúcich podmienok využívania rádiových frekvencií, ku ktorým došlo v talianskom audiovizuálnom odvetví.

164 Hoci prináleží vnútroštátnemu súdu, aby vykonal toto posúdenie, Súdny dvor môže, ako vyplýva z bodov 102 a 131 tohto rozsudku, v rámci súdnej spolupráce stanovenej v článku 267 ZFEÚ, na základe okolností uvedených v spise podať tomuto súdu prvky výkladu práva Únie, ktoré mu môžu byť užitočné pri posudzovaní účinkov daného ustanovenia tohto práva.

165 V prejednávanej veci vnútroštátny súd poukazuje na viaceré protiprávosti, ktoré mohli mať vplyv na talianske audiovizuálne odvetvie. Predovšetkým v čase, keď bola televízia vysielaná analógovo, prevádzkovali RAI a Mediaset neregulárnym spôsobom každá jeden kanál. Ďalej v tom istom čase bola spoločnosti Centro Europa 7 Srl, ktorej súčasťou je Europa Way, udelená koncesia na televízne vysielanie bez toho, aby získala frekvenciu, ktorá by jej umožnila vykonávať svoju činnosť. Napokon počas digitalizácie taliansky zákonodarca protiprávne zrušil postup prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií a talianske orgány použili metódu konverzie predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií, ktorá bola pre spoločnosť Persidera nevýhodná.

166 Tento súd však neuvádza, akým spôsobom by tieto protiprávnosti, ku ktorým došlo v minulosti, mali aj naďalej značné účinky na hospodársku súťaž medzi prevádzkovateľmi v talianskom audiovizuálnom odvetví. Takéto účinky nevyplývajú ani zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii. Naopak, z tohto spisu najmä vyplýva, že ešte pred rekonfiguráciou frekvenčného pásma 700 MHz bola Europa Way držiteľkou práv na používanie multiplexu technológie DVB-T, ktoré jej umožňovali vykonávať svoju činnosť, a že Persidera mala práva na používanie maximálneho počtu multiplexov technológie DVB-T, ktoré mohol prevádzkovateľ využívať v súlade s talianskym právom.

167 Okrem toho sa v návrhoch na začatie prejudiciálneho konania uvádza, že talianske orgány prijali množstvo opatrení určených na nápravu účinkov protiprávností uvedených v bode 165 tohto rozsudku, najmä uložením osobitných povinností spoločnostiam RAI a Mediaset, ako aj zavedením postupov prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií, ktoré stanovujú opatrenia zvýhodňujúce prevádzkovateľov, ktorí boli nepriaznivo dotknutí týmito protiprávnosťami alebo ktorí nemali silné postavenie v talianskom audiovizuálnom odvetví. Zdá sa, že takéto opatrenia boli stanovené aj pri rekonfigurácii frekvenčného pásma 700 MHz, pretože postup odplatného prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií zavedený pri tejto príležitosti zahŕňal určité pravidlá určené na zvýhodnenie malých prevádzkovateľov a spoločnosti Persidera.

168 Za týchto podmienok z podkladov, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, nevyplýva, že by charakteristiky situácie, o akú ide vo veci samej, odôvodňovali prijatie štrukturálnych opatrení zahŕňajúcich zmenu prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií s cieľom napraviť následky protiprávností, ku ktorým došlo v minulosti. Vnútroštátnemu súdu teda prináleží overiť, či zo skutočností, ktoré neuviedol v návrhoch na začatie prejudiciálneho konania, vyplýva, že na tento účel je potrebné prijať štrukturálne opatrenia.

169 Preto treba na štvrté otázky vo veciach C-764/23 a C-765/23, ako aj na tretiu otázku vo veci C-766/23 odpovedať tak, že články 8 a 9 rámcovej smernice, články 5, 7 a 14 smernice o povolení, ako aj článok 4 smernice o hospodárskej súťaži sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia režimu rekonfigurácie práv na používanie rádiových frekvencií, ktorý neobsahuje štrukturálne opatrenia určené na kompenzáciu protiprávností týkajúcich sa predchádzajúcich postupov prideľovania takých práv alebo predchádzajúcich podmienok využívania rádiových frekvencií, za predpokladu, že iné opatrenia prijaté príslušnými orgánmi sú dostatočné na nápravu značného narušenia hospodárskej súťaže, ktoré by mohlo vyplývať z týchto protiprávností.

O trovách

170 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. **Článok 4 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/140/ES z 25. novembra 2009, v spojení s článkom 19 ZEÚ, ako aj článkom 47 Charty základných práv Európskej únie**

   sa má vykladať v tom zmysle, že:

   nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na jednej strane obmedzuje účinky žalôb podaných hospodárskymi subjektmi proti aktom týkajúcim sa prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií v rámci rekonfigurácie frekvenčného pásma 694-790 MHz na poskytnutie finančnej náhrady a na druhej strane obmedzuje rozsah ochranných opatrení, ktoré možno nariadiť až do preskúmania takejto žaloby, na vyplatenie preddavku, pokiaľ podmienky tejto finančnej náhrady umožňujú v plnom rozsahu nahradiť škodu, ktorá týmto hospodárskym subjektom vznikla v dôsledku uplatnenia týchto aktov.

2. **Články 3, 8 a 9 smernice 2002/21, zmenenej smernicou 2009/140,**

   sa majú vykladať v tom zmysle, že:

   nebránia tomu, aby vnútroštátny zákonodarca stanovil, že prideľovanie práv na využívanie dodatočnej prenosovej kapacity, uvoľnenej v rámci prechodu z jednej technológie vysielania na inú, sa uskutočňuje prostredníctvom odplatného postupu, ktorého určité charakteristiky týkajúce sa podmienok prideľovania týchto práv a prevádzkovateľov, ktorí sa môžu zúčastniť tohto postupu, definuje tento samotný zákonodarca, za predpokladu, že sa uvedený zákonodarca obmedzí na definovanie zásad, ktoré nemajú za následok, že národný regulačný orgán už nedisponuje podstatnou mierou voľnej úvahy pri vymedzení technických podmienok postupu prideľovania uvedených práv, a že sa teda musí obmedziť na vykonanie postupu vymedzeného tým istým zákonodarcom.

3. **Články 8 a 9 smernice 2002/21, zmenenej smernicou 2009/140, články 5, 7 a 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné siete a služby (smernica o povolení), zmenenej smernicou 2009/140, článok 4 smernice Komisie 2002/77/ES zo 16. septembra 2002 o hospodárskej súťaži na trhoch elektronických komunikačných sietí a služieb, ako aj zásada ochrany legitímnej dôvery**

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

nebránia vnútroštátnej právnej úprave týkajúcej sa prideľovania práv na používanie rádiových frekvencií, ktorá pri technologickej transformácii sprevádzajúcej rekonfiguráciu frekvenčného pásma 694-790 MHz nestanovuje rovnocennú konverziu predchádzajúcich práv na používanie rádiových frekvencií a ukladá tak prevádzkovateľovi, ktorý si chce zachovať svoju prenosovú kapacitu, aby sa zúčastnil odplatného postupu alebo uzavrel dohodu s iným prevádzkovateľom, pokiaľ takáto konverzia nie je nevyhnutná na zachovanie hospodárskej súťaže na dotknutom trhu a pokiaľ dotknutí prevádzkovatelia nedostali od správnych orgánov presné, nepodmienené a súhlasné záruky týkajúce sa zachovania ich prenosovej kapacity v prípade rekonfigurácie práv na používanie rádiových frekvencií.

4. **Články 8 a 9 smernice 2002/21, zmenenej smernicou 2009/140, články 5, 7 a 14 smernice 2002/20, zmenenej smernicou 2009/140, ako aj článok 4 smernice 2002/77**

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

nebránia režimu rekonfigurácie práv na používanie rádiových frekvencií, ktorý neobsahuje štrukturálne opatrenia určené na kompenzáciu protiprávností týkajúcich sa predchádzajúcich postupov prideľovania takých práv alebo predchádzajúcich podmienok využívania rádiových frekvencií, za predpokladu, že iné opatrenia prijaté príslušnými orgánmi sú dostatočné na nápravu značného narušenia hospodárskej súťaže, ktoré by mohlo vyplývať z týchto protiprávností.

Podpisy